

BANK SPÓŁDZIELCZY W PILŹNIE

Grupa BPS

Ujawnienie informacji

**dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych,
polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji
zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego
i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.
w sprawie wymogów ostrożnościowych
dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych,
część ósma,**

**zgodnie z Polityką informacyjną
Banku Spółdzielczego w Pilźnie**

według stanu na 31 grudnia 2020 r.

Pilzno, lipiec 2021 r.

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Informacje o Banku	4
2. Podstawy prawne	5
3. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR art. 435)	7
3.1.1 Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1 lit. a)	7
3.1.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 ust. 1 lit. b)	22
3.1.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (CRR art. 435 ust. 1 lit. c) ...	25
3.1.4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art. 435 ust. 1 lit. d) ..	45
3.1.5. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art. 435 ust. 1 lit. e)	47
3.1.6. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art. 435 ust. 1 lit. f).....	47
3.2.1. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej (CRR art. 435 ust. 2 lit. a)	47
3.2.2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej (CRR art. 435 ust. 2 lit. b) Strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane (CRR art. 435 ust. 2 lit. c)	48
3.2.3. Utworzenie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły (CRR art. 435 ust. 2 lit. d)	50
3.2.4. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu Banku (CRR art. 435 ust. 2 lit. e)	50
4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej	50
5. Fundusze własne	50
6. Wymogi kapitałowe	53
7. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	61
8. Bufory kapitałowe	61
9. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego	61
10. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)	61
11. Aktywa wolne od obciążeń	71
12. Korzystanie z ECAI	72
13. Ekspozycja na ryzyko rynkowe	72
14. Ryzyko płynności („Rekomendacja P” KNF)	73

15.	Ryzyko operacyjne	83
16.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)	85
17.	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)	86
18.	Polityka w zakresie wynagrodzeń	88
19.	Dźwignia finansowa	89
20.	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	92
21.	Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego	92
22.	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	93
23.	Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego	94
24.	Zasady funkcjonowania w Banku systemu kontroli wewnętrznej	94

Wykaz załączników:

1. Oświadczenie Zarządu
2. Podstawowe wskaźniki finansowe Banku stan na dzień 31.12.2020 r.
3. Procedury wewnętrzne regulujące proces zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie w 2020 roku

Wykaz Tabel:

Tabela 1. Informacje na temat funduszy własnych Banku Spółdzielczego w Pilźnie – wyciąg*	52
Tabela 2. Metoda standardowa – ekspozycja na ryzyko kredytowe i efekty ograniczania ryzyka kredytowego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	54
Tabela 3. Aktywa ważone ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	55
Tabela 4. Wymogi kapitałowe i łączna kwota ekspozycji na ryzyko	60
Tabela 5. Jakość kredytowa ekspozycji według kategorii ekspozycji i instrumentu	64
Tabela 6. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	65
Tabela 7. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	66
Tabela 8. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	67
Tabela 9. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	68
Tabela 10. Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące Banku zaliczane do rachunku zysków i strat w 2020 r. (w tys. zł)	68
Tabela 11. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie (w tys. zł)	69

Tabela 12. Struktura podmiotowa portfela kredytowego Banku Spółdzielczego w Pilźnie	70
Tabela 13. Struktura rezerw celowych Banku Spółdzielczego w Pilźnie	70
Tabela 14. Kwoty aktywów obciążonych i nieobciążonych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	71
Tabela 15. Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe Banku Spółdzielczego w Pilźnie	72
Tabela 16. Wielkości współczynników nadzorczych miar płynności Banku Spółdzielczego w Pilźnie ..	76
Tabela 17. Wielkości wskaźnika pokrycia wypływów netto w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	76
Tabela 18. Urealniona skumulowana luka płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie.....	78
Tabela 19. Kluczowe wskaźniki zabezpieczenia płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie.....	81
Tabela 20. Wskaźniki stabilności bazy depozytowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie.....	81
Tabela 21. Wskaźniki finansowania aktywów długoterminowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie ..	81
Tabela 22. Ilość i wysokość strat operacyjnych w poszczególnych kategoriach ryzyka	84
Tabela 23. Ekspozycje kapitałowe w portfelu bankowym Banku Spółdzielczego w Pilźnie.....	85
Tabela 24. Wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku za rok 2020	89
Tabela 25. Kształtowanie się wartości dźwigni finansowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	90
Tabela 26. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni	90
Tabela 27. Ujawnienie wskaźnika dźwigni Banku Spółdzielczego w Pilźnie.....	91
Tabela 28. Zestawienie dotyczące podziału ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	92
Tabela 29. Zestawienie dotyczące całkowitej wartości ekspozycji objętej zabezpieczeniem stanowiącym pomniejszenie podstawy naliczenia rezerwy celowej/ odpisu aktualizującego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie wg wartości nominalnej.....	93

Wprowadzenie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pilźnie przedkłada wszystkim zainteresowanym uczestnikom rynku niniejszą informację, zgodnie z przyjętymi w Banku Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz wymogami nadzorczymi, realizując standard transparentnej instytucji finansowej.

1. Informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Pilźnie z siedzibą: 39-220 Pilzno, ul. Grodzka 2, zwany dalej „Bankiem” wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem KRS 0000106175.

Główny Urząd Statystyczny nadał Bankowi REGON 000506573.

Bank posiada nr NIP: 872-00-09-973

Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie. W dniu 31 grudnia 2015 r. Bank zawarł Umowę Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Zgodnie z § 1 pkt 5 Umowy dzień ten jest dniem utworzenia Systemu Ochrony a Bank stał się jego uczestnikiem, w rozumieniu art. 22b ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Bank nie jest jednostką zależną i dominującą.

Terenem działania Banku jest województwo podkarpackie oraz powiat tarnowski. Bank Spółdzielczy działa również na terenie następujących powiatów: Miasta Tarnowa na prawach powiatu, dąbrowskiego, jasielskiego, gorlickiego, nowosądeckiego i brzeskiego. Bank nie prowadził działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakres działalności Banku opisany jest w Statucie Banku.

W 2020 roku Bank Spółdzielczy w Pilźnie prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych w niżej wymienionych placówkach:

Centrala w Pilźnie, ul. Grodzka 2, 39-220 Pilzno, woj. podkarpackie,

Oddział w Szerzynie, Szerzyny 524, 38-246 Szerzyny, woj. małopolskie, powiat tarnowski.

Bank Spółdzielczy w Pilźnie na dzień 31.12.2020 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2. Podstawy prawne

1. Niniejszy dokument „Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma, zgodnie z Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Pilźnie, według stanu na 31 grudnia 2020 r.”, zwany dalej „Raportem” lub „Informacją”, zawiera informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji według stanu na 31 grudnia 2020 r.

2. Niniejsza Informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:

- 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (część ósma), zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR” lub „CRR”,
- 2) Ustawie Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku (art. 111 oraz 111a),
- 3) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (§31),
- 4) Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
- 5) Rekomendacjach wydanych przez KNF, w tym Rekomendacji P, M, H,
- 6) Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB),
- 7) Innych rozporządzeń wykonawczych i delegowanych Komisji UE ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji.

3. Niniejszą Informację sporządzono na podstawie obowiązujących w Banku procedur wewnętrznych:

- 1) „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Pilźnie”, wprowadzonej Uchwałą nr 38/2021 Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 10.05.2021 r., zatwierdzonej

- Uchwałą nr 29/2021 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 18.05.2021 r.,
- 2) „Instrukcji sporządzania informacji objętych Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Pilźnie” wprowadzonej Uchwałą nr 64b/2021 Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 01.07.2021 r.
4. Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:
- 1) nieistotne – informacje nieistotne, to w opinii banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję odbiorcy opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych (na podst. art. 432 ust. 1 Rozporządzenia CRR),
 - 2) zastrzeżone lub poufne
- Bank uznaje informacje za:
- a) zastrzeżone - jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną na rynku, w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,
 - b) poufne - jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych a także danych objętych ochroną ze względu na tajemnicę bankową - Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO): Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
5. W przypadku pominięcia informacji, wiadomość o tym jest podawana w odpowiedniej części niniejszego Raportu.
6. Bank informuje, że niniejsza Informacja obejmuje cały zakres ujawnionych informacji, określonych w części ósmej Rozporządzenia CRR.
7. Niniejszy Raport w pełni spełnia wymagania dyscypliny rynkowej.
8. Informacje ujęte w niniejszym dokumencie prezentowane są za okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. (wg stanu na 31.12.2020 roku)
9. Dane ilościowe zaprezentowane w niniejszej Informacji, o ile nie podano inaczej, wyrażone zostały w tysiącach złotych.

10. Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Informacje podlegające ujawnieniu w myśl Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nie dotyczą Banku.

3. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR art. 435)

3.1.1 Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1 lit. a)

Ostrożne i stabilne zarządzanie ryzykiem w Banku odbywało się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, zwaną dalej Strategią, przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą. Strategia była zgodna z celami strategicznymi i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz założeniami długofalowymi zawartymi w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Pilźnie na lata 2020-2024”.

Strategia podlegała corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywane są również w przypadku wystąpienia znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu zewnętrznym Banku.

Strategia określała cele strategiczne (polityki długoterminowe) i powiązana była z innymi regulacjami wewnętrznymi, określonymi w Załączniku nr 3 do niniejszej Informacji, które określały poziom apetytu na ryzyko. W powiązaniu z innymi regulacjami określonymi w Załączniku nr 3, Strategia określała sposób zarządzania ryzykiem w Banku.

Strategia zawierała cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki może ponieść Bank. Cele definiujące apetyt na ryzyko miały charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, jak również założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.

Strategia określała:

- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem, zawarte w Strategiach szczegółowych (Politykach długoterminowych), stanowiących załączniki do Strategii,
- 5) zasady kontroli wewnętrznej i audytu.

Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórkę organizacyjną Banku dokonującą pomiaru ryzyk występujących

w Banku, tj. Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”.

Bank posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

W celu realizacji wyżej wymienionych procesów w Banku realizowane były zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka ustalane były przez Zarząd Banku oraz zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach procedur zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należało:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi,
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych,
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.
8. Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Zadania te mają służyć zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów działalności prowadzonej przez Bank.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie *Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Banku*.

Bank w ramach oceny procesu szacowania adekwatności kapitałowej określa mapę ryzyk, występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk. Według stanu na 31.12.2020 r. w ramach corocznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, jako istotne zostały uznane w Banku następujące ryzyka:

- A. Kredytowe i kontrahenta,
- B. Rezydualne,
- C. Koncentracji,
- D. Rynkowe, rozumiane jako walutowe,
- E. Stopy procentowej w księdze bankowej,
- F. Płynności,
- G. Operacyjne,
- H. Braku zgodności,
- I. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- J. Biznesowe – w BION,
- K. Ryzyko kapitałowe

A. Ryzyko kredytowe – z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczący rodzaj ryzyka w Banku wraz z jego pochodnymi tj. ryzykiem koncentracji, rezydualnym, ryzykiem ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie i ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzykiem inwestycji finansowych. Jest to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłatenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Ryzyko kontrahenta – ryzyko nie wywiązania się z umowy zwrotności środków podmiotu, w którego produkty Bank zainwestował wolne środki, pozostałe po zaspokojeniu akcji kredytowej. Bank zarządza ryzykiem kontrahenta, przeprowadzając ocenę kontrahenta w oparciu o zapisy *Zasad rachunkowości* w części dotyczącej wyceny i tworzenia odpisu aktualizacyjnego na inne aktywa Banku.

B. Ryzyko rezydualne – jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż

oczekiwano w momencie ich przyjmowania. W Banku ryzyko rezydualne stanowi element ryzyka kredytowego. Polityka w zakresie zabezpieczeń wiarygodności Banku jest elementem Polityki kredytowej Banku. Szczególnym przypadkiem ryzyka rezydualnego jest ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

C. Ryzyko koncentracji zaangażowań - jest to ryzyko niewykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo nie wykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników. Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- 1) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- 2) tego samego sektora gospodarczego (branży),
- 3) tego samego regionu geograficznego,
- 4) tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 2) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne.

Cele szczegółowe zostały zawarte w *Polityce zarządzania ryzykiem kredytowym* stanowiącej uszczegółowienie Strategii.

W Banku wdrożono regulacje wewnętrzne dotyczące zasad bezpiecznego kredytowania oraz zarządzania ryzykiem pojedynczego kredytu oraz ryzykiem portfela kredytów, limity pojedynczych zaangażowań, limity koncentracji zaangażowań, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych oraz

okresowa ocena poziomu ryzyka, alokowanie kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe, alokowanie wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe i koncentracji, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów alokacji.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

- 1) dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
- 2) stosowaniu limitów dotyczących rodzajów kredytów,
- 3) analizie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
- 4) badaniu ekspozycji zagrożonych,
- 5) analizie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych.

Racjonalne zarządzanie ryzykiem portfela kredytowego w Banku odbywa się poprzez:

- obniżenie poziomu udziału należności zagrożonych i zobowiązań pozabilansowych w portfelu kredytowym,
- zwiększenie przychodów odsetkowych,
- zwiększenie przychodów z tytułu prowizji,
- zapewnienie zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego skorelowanego ze wzrostem bazy depozytowej,
- dostosowanie dynamiki przyrostu akcji kredytowej do dynamiki przyrostu funduszy własnych,
- dostosowanie terminów udzielania kredytów do długości trwania składanych w Banku depozytów,
- zwiększenie zaangażowania Banku w konsorcja kredytowe.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych Banku jest dokonywane na trzech płaszczyznach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji kredytowej, które zależy od kwoty kredytu, jego przeznaczenia, czasu kredytowania oraz prawdopodobieństwa braku jego spłaty;
- b) ryzyka portfela kredytowego, zależnego od ryzyka pojedynczych kredytów i współzależności między pojedynczymi kredytobiorcami; im mniejsza jest ta wzajemna zależność tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych kredytów przez kredytobiorców np. z tej samej branży;
- c) ryzyka posiadanego portfela papierów wartościowych.

System zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmuje:

- stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej (prawidłowa ocena zdolności kredytowej i wiarygodności osób zobowiązanych do spłaty ekspozycji kredytowej),
- stosowanie zabezpieczeń prawnych zgodnie z przyjętymi przez Bank zasadami i ich bieżący monitoring,
- ograniczanie wysokości kredytu poprzez jednostkowe limity zaangażowań,
- badanie terminowości spłaty kredytu, ocena sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy oraz ocena zabezpieczeń,
- przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw, na podstawie obowiązujących regulacji wewnętrznych Banku,
- windykację i restrukturyzację oraz nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- kontrolę działalności kredytowej na podstawie Regulaminu kontroli wewnętrznej.

D. Ryzyko walutowe - jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Takie

podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.

4. Na rynku walutowym, Bank przykładającą szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

5. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.

6. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

7. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut) .

8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.

9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.

10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.

11. Bank zakłada, że skala działalności walutowej będzie nieznaczająca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 5%.

E. Ryzyko stopy procentowej - jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych.

Cały proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym został sformalizowany - dotyczy to: identyfikacji, pomiaru, oceny, kontroli, monitorowania oraz raportowania na temat ryzyka. Bank zarządza wszystkim rodzajami ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym, tzn.: ryzykiem niedopasowania, bazowym, opcji klienta. Najważniejsze regulacje w tym zakresie to: *"Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie"*, *„Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie"*, Instrukcja *„Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie"*.

W Banku Spółdzielczym w Pilźnie występują trzy podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- 1) Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów; obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- 2) Ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania;; ryzyko bazowe związane jest również z ograniczonymi możliwościami zmiany oprocentowania poszczególnych aktywów i pasywów, z uwagi na niski poziom zastosowanych stóp procentowych; ryzyko bazowe wzmocnione jest poprzez stosowane przez Bank mnożniki (wskaźniki) określające relację zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w stosunku do zmiany stawek bazowych,
- 3) Ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne),

oraz ryzyko wynikające z domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta).

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą oraz minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych. Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Cele szczegółowe Bank zawarł w Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej i „Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej” stanowiących uszczegółowienie Strategii.

Realizacja strategii Banku w 2020 roku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta była m.in. na następujących zasadach:

- 1) do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosował metodę luki stopy procentowej,

2) do oceny tego ryzyka Bank dodatkowo wykorzystywał również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz wpływu na wartość ekonomiczną kapitału,

3) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentrowało się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości i ewentualnego wpływu tych zmian na wartość ekonomiczną kapitału,

4) Bank ograniczał poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat dla Banku; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest z występującymi różnicami w wielkościach i strukturze aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach czasowych oraz niekorzystnymi i trudnymi do przewidzenia zmianami rynkowych stóp procentowych. Bank dąży do kształtowania struktury aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych w taki sposób, by uzyskać optymalne efekty w zakresie poziomu wyniku odsetkowego, przy zakładanych zmianach rynkowych stóp procentowych; jednocześnie zachowany będzie warunek bezpieczeństwa wyniku odsetkowego przy nieoczekiwanej zmianie tych stóp w kierunku przeciwnym od zakładanego.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymywał pozycję luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych) w ramach przyjętych w procedurze zarządzania ryzykiem stopy procentowej limitów. Ograniczanie ryzyka stopy procentowej w kategorii ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych było prowadzone poprzez szybką reakcję Banku (zmiany oprocentowania depozytów i kredytów) w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych, które miały miejsce w 2020 roku. Oferta produktowa Banku oraz struktura aktywów i pasywów powodowała, że ryzyko opcji klienta

można uznać za nieznaczące. Wynika to przede wszystkim z faktu, że Bank stosował odpowiednią politykę cenową w zakresie produktów oprocentowanych – depozytów i kredytów, odnosząc się przy ustalaniu ich oprocentowania do uwarunkowań rynkowych, zapewniając jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego oraz odpowiedniego poziomu płynności dla poszczególnych przedziałów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

Oprocentowanie produktów oferowanych przez Bank poddawane jest analizie w odniesieniu do poziomu stóp procentowych produktów oferowanych przez konkurencję na lokalnym rynku usług finansowych. Zmiana oprocentowania przez konkurencję i jego skala jest sygnałem do oceny własnych stóp procentowych.

F. Ryzyko płynności - jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nieakceptowalnych strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Cele szczegółowe zostały zawarte w „*Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie*” stanowiącej uszczegółowienie Strategii.

Główne cele polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku to:

- a) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,

- b) zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności,
- c) optymalizacja realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- d) zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji. Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Polityka zarządzania ryzykiem płynności Banku ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku.

System zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku składa się z trzech niezależnych poziomów:

- 1) Zarządzania działalnością operacyjną Banku określoną w instrukcji „*Zasady zarządzania płynnością śróddzienną w Banku Spółdzielczym w Pilźnie*”, stanowiącej załącznik do „*Polityki zarządzania ryzykiem płynności*”,
- 2) Monitorowanie ryzyka płynności i finansowania przez Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz
- 3) Kontrola ryzyka płynności i finansowania poprzez komórkę audytu wewnętrznego banku zrzeszającego zarządzającego systemem ochrony (Spółdzielnia SOZ).

Realizacja strategii zarządzania płynnością i finansowania następowała poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Zasady zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania, w tym określenie struktury organizacyjnej, metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania oraz monitorowania

i kontroli poziomu płynności, metody ograniczania ryzyka utraty płynności, awaryjne plany działania, a także zakres, częstotliwość i tryb przekazywania informacji w zakresie płynności dla organów i komórek organizacyjnych Banku zostały zawarte w *„Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”*.

Zarządzanie ryzykiem płynności realizowane jest w oparciu o wewnętrzne regulacje, dotyczące zasad zarządzania płynnością, w tym prognozowania płynności, planowania awaryjnego w zakresie płynności, limity wewnętrzne dotyczące płynności, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych oraz okresowa ocena poziomu ryzyka.

Instrumentami całościowego zarządzania ryzykiem płynności Banku są limity ostrożnościowe ustalone, zweryfikowane i zatwierdzone przez Zarząd oraz zaakceptowane przez Radę Nadzorczą. Limity te uwzględniają całościowe narażenie Banku na ryzyko płynności i finansowania. Bank prowadzi działalność w ramach przyjętego apetytu na ryzyko.

Głównym celem w zarządzaniu płynnością w badanym okresie, było dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności, na bezpiecznych poziomach oraz kształtowanie struktury bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku w sposób zapewniający stałą zdolność do regulowania zobowiązań.

Działalność Banku opierała się na stabilnych źródłach finansowania. Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank posiada plany awaryjne na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania ze środków Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

G. Ryzyko operacyjne - jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Na proces zarządzania ryzykiem operacyjnym składały się:

- 1) identyfikacja ryzyka, polegająca na określaniu zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym dla wszystkich obszarów działalności Banku,

- 2) pomiar lub szacowanie ryzyka, obejmujące definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju istotności ryzyka oraz kwantyfikacji ryzyka za pomocą miar,
- 3) limitowanie ryzyka, mające na celu ograniczanie ryzyka, określenie apetytu na ryzyko,
- 4) system monitorowania, oparty na systematycznym gromadzeniu danych o przyczynach strat, ich wielkościach i częstotliwości występowania,
- 5) efektywna ocena ryzyka operacyjnego, umożliwiająca zidentyfikowanie obszarów ryzyka, tzw. mapa ryzyka,
- 6) raportowanie ryzyka, polegające na analizie danych i zidentyfikowanych problemów,
- 7) kontrola poprawności i skuteczności funkcjonowania zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz weryfikacja zgodności przyjętych zasad z profilem ryzyka,
- 8) redukcja i ograniczanie ryzyka operacyjnego, realizowane poprzez wykonywanie zaleceń pokontrolnych wydawanych w ramach kontroli wewnętrznej, wdrażanie działań naprawczych podejmowanych w wyniku analizy zarejestrowanych incydentów, w wyniku procesu samooceny oraz stosowania technik redukcji ryzyka operacyjnego,
- 9) weryfikacja regulacji wewnętrznych dotyczących skuteczności funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu Banku.

Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru - wyliczał wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawowego wskaźnika (BIA).

H. Ryzyko zgodności - są to skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez bank standardów postępowania.

Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi lub nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz przyjętych standardów postępowania.

Celem pośrednim jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności.

Cel ten był realizowany poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne, szkolenia i kontrolę ich przestrzegania. W Banku

wdrożono regulacje wewnętrzne zawierające procedury monitorowania i ograniczania ryzyka braku zgodności.

I. Ryzyko kapitałowe - poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, podstawowego Tier I i Tier II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

W Banku wdrożono regulacje wewnętrzne zawierające procedury zarządzania adekwatnością kapitałową.

J. Ryzyko biznesowe - jest rozumiane jako ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje: ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko konkurencji. Przyjmuje się, iż najistotniejszym elementem ryzyka biznesowego jest ryzyko wyniku finansowego. Bank w ocenie istotności ryzyka wyniku finansowego dla potrzeb wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, dokonuje analizy wielkości planowanego wyniku finansowego na dany rok według planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą, a wielkością zrealizowaną na datę analizy.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Istotnym elementem ryzyka biznesowego jest planowanie. Bank opracowując plan ekonomiczno – finansowy uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym.

K. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej - oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia nieplanowanych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogących przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji banku.

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, Bank ocenia wpływ wystąpienia straty finansowej (na koniec roku) na wskaźnik dźwigni finansowej na skutek zmiany poziom funduszy własnych (zmniejszenia ich stanu na skutek straty).

Bank, wykonując co roku testy warunków skrajnych, dokonuje wewnętrznej oceny stopnia wrażliwości na wystąpienie sytuacji skrajnej, przyjmując rozpiętość limitu wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie min 5 % i max 20%.

3.1.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 ust. 1 lit. b)

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,

4. Komórka monitorująca ryzyko - Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz,
5. Stanowisko ds. weryfikacji, monitoringu i windykacji kredytów,
6. Komórka ds. zgodności (Stanowisko ds. zgodności),
7. Komisja ds. zgodności,
8. Audyt wewnętrzny,
9. Pozostali pracownicy Banku.

Podstawowe zadania w procesie zarządzania ryzykiem określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie ” przedstawiają się następująco:

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

Zarząd odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

Zarząd banku ustanowił **Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz** odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, w tym niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez bank (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie), obejmujące propozycje koniecznych działań. Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania stanowiska to

gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Stanowisko ds. weryfikacji, monitoringu i windykacji kredytów odpowiada m.in. za poprawność dokonanej analizy zdolności kredytowej i wydanie odpowiedniej propozycji decyzji kredytowej, proces monitoringu ekspozycji kredytowych, ocenę zabezpieczeń i propozycję klasyfikacji ekspozycji kredytowych, do poszczególnych grup ryzyka, przygotowanie propozycji tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych, zapewnienie odpowiedniego poziomu rezerw celowych na ekspozycje kredytowe, realizowanie kontroli kredytowych zleconych przez Prezesa, w tym kontroli zabezpieczeń w terenie.

Komórka ds. zgodności (Stanowisko ds. zgodności) monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku. Opracowuje również wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Komisja ds. zgodności – jest organem doradczym, opiniodawczym wspomagającym pracę Stanowiska ds. zgodności w obszarze zgodności.

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Audyt wewnętrzny wykonywany jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Szczegółowe informacje dotyczące procesu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym określone cele, pomiar lub szacowanie ryzyka, zakres i charakter systemów

raportowania oraz zasady zabezpieczania, monitorowania, ograniczania ryzyka, a także stosowane rozwiązania organizacyjne (uprawnienia), określone zostały w szczegółowych regulacjach wymienionych w Załączniku nr 3 do niniejszej Informacji.

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń, dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, w tym zarządzania ryzykiem płynności, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku zawarte zostały w Załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

3.1.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (CRR art. 435 ust. 1 lit. c)

Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składają się następujące elementy:

- 1) identyfikacja ryzyka;
- 2) ocena ryzyka poprzez jego pomiar lub szacowanie;
- 3) limitowanie i monitorowanie ryzyka;
- 4) raportowanie ryzyka;
- 5) kontrolowanie ryzyka;
- 6) działania zarządcze.

1. Identyfikacja ryzyka – analiza, na podstawie zgromadzonych danych, czynników wewnętrznych i zewnętrznych występowania ryzyka w Banku oraz stopnia ich wpływu na wynik finansowy. Proces identyfikacji ryzyka odbywa się w formie:

- 1) gromadzenia, aktualizacji, przechowywania danych,
- 2) wykorzystania dostępnych baz danych,
- 3) generowania raportów dotyczących ryzyka,
- 4) udostępniania raportów komórkom odpowiedzialnym za analizę danych,
- 5) analizy i oceny czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych.

2. Pomiar (szacowanie) ryzyka - zasady pomiaru, analizy oraz testowania warunków skrajnych ekspozycji na ryzyko, umożliwiające zarządzanie tym ryzykiem w skali Banku. W ramach pomiaru ryzyka, dla jego rodzajów wskazanych w obowiązujących wewnętrznych aktach prawnych Banku oraz w ramach procesu ICAAP, na podstawie założeń zapewniających rzetelny pomiar lub szacowanie ryzyka, przeprowadzane są testy warunków skrajnych. Testy

warunków skrajnych stosowane są w celu oszacowania potencjalnych strat w przypadku sytuacji na rynku, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych i przeprowadzane są na podstawie podlegających przeglądowi scenariuszy, opisujących sytuacje wykraczające poza normalne warunki rynkowe, z zachowaniem realności realizacji tych scenariuszy.

3. Limitowanie ryzyka - określenie zasad ustalania i weryfikacji wewnętrznych limitów oraz wskazanie komórki lub pracowników odpowiedzialnych za ich ustalanie i weryfikowanie. Limity ustalane są w oparciu o dane historyczne z uwzględnieniem planowanych zmian w działalności Banku. Weryfikacja przyjętych w Banku limitów odbywa się podczas tworzenia założeń do planu ekonomiczno-finansowych (sporządzania planu ekonomiczno-finansowego) oraz przeglądów zarządczych procedur w zakresie zarządzania ryzykami. Bank w swoich procedurach określa zasady postępowania w przypadku przekroczeń limitów.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności i obejmuje badanie odchyłeń poziomu ryzyka od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń).

4. Raportowanie ryzyka - określenie formy i terminów przekazywania wewnętrznego sprawozdania o poziomie ryzyka, którego szczegółowość i częstotliwość sporządzania powinny być adekwatne do rodzaju i skali ponoszonego przez Bank ryzyka. Raportowanie ryzyka obejmuje cykliczne informowanie kierownictwa, w szczególności Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku, o wynikach pomiaru ryzyka, wielkości i profilu ryzyka, działaniach podjętych i rekomendowanych.

5. Kontrolowanie ryzyka - wskazanie komórki lub pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Banku oraz za badanie zgodności działania wszystkich jednostek Banku z regulacjami wewnętrznymi i nadzorczymi, jak również za informowanie o stwierdzonych nieprawidłowościach. Kontrola ryzyka sprawowana jest w dwóch obszarach: pomiar ryzyka i kontrola wewnętrzna.

6. Działania zarządcze - polegają w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko poprzez ustalanie wysokości limitów i wartości progowych, wydawanie zaleceń, podejmowanie decyzji o wykorzystywaniu narzędzi

wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie poziomu ryzyka.

Proces identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania

poszczególnych rodzajów ryzyka

A. Ryzyko kredytowe z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych i ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

Celem identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych jest:

- a) określenie aktualnego narażenia Banku na ryzyko kredytowe z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
- b) wypracowanie strategii ograniczającej wielkość ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych (limitów i niezbędnych działań), zapobiegającej sytuacjom kryzysowym,
- c) powiązania i interakcji ryzyka kredytowego z innymi ryzykami uznanymi przez Bank za istotne.

Identyfikacja i pomiar ryzyka kredytowego w Banku odbywa się na etapie zarządzania ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

1. Ryzyko kredytowe identyfikowane jest na podstawie:

- a) bieżącej oceny sytuacji makroekonomicznej w kraju, dotyczącej:
 - uwarunkowań rynkowych, do których zalicza się zmiany płynności rynków, zmiany stóp procentowych, zmiany cen papierów wartościowych i innych czynników rynkowych,
 - oceny trendów i perspektyw, zarówno rynkowych, jak i gospodarczych oraz politycznych,
 - śledzenie wydarzeń na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym,
- b) analizy sytuacji Banku:
 - analizy przyczyn pogorszenia się wskaźników odzwierciedlających ryzyko kredytowe w Banku,
 - analizy porównawczej sytuacji bieżącej z historycznymi okresami w przeszłości,

- analizy realizacji Strategii oraz Planu Finansowego, pod względem założeń dotyczących ryzyka kredytowego w Banku,
 - analizy zachowań oraz sytuacji finansowej klientów i kontrahentów Banku.
2. System pomiaru ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych charakteryzuje się następującymi cechami:
- a) oparty jest na zagregowanym badaniu zaangażowania całego Banku w działalność narażoną na ryzyko kredytowe,
 - b) uwzględnia pozycje bilansowe i pozabilansowe Banku.

Pomiar ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmuje:

- 1) Ustalenie jakości należności,
- 2) Określenie dywersyfikacji należności, w tym wielkości pojedynczych zaangażowań,
- 3) Ocenę poziomu i adekwatności rezerw,
- 4) Ocenę windykacji należności,
- 5) Uwarunkowania gospodarcze, ogólnokrajowe i lokalne oraz ich wpływ na jakość portfela kredytowego Banku, a przez to na konieczność dokonywania odpisów na rezerwy celowe,
- 6) Oszacowanie strat (faktycznych i potencjalnych) oraz ich pokrycia w funduszach własnych Banku,
- 7) Ocenę trendów, zwłaszcza niekorzystnych, wskazujących na pogorszenie jakości aktywów i wzrost potencjalnych strat (oszacowanie przyszłych strat w wyniku obniżenia jakości aktywów i ocena, czy wielkość rezerw celowych jest wystarczająca); ocena, czy zmiany powodują obniżenie, czy też wzrost potencjalnego ryzyka.

W Banku do pomiaru ryzyka kredytowego stosowany jest system analizy wskaźnikowej.

Zadania związane z monitorowaniem ryzyka pojedynczej transakcji wykonują pracownicy Zespołu Handlowego oraz Stanowisko ds. weryfikacji, monitoringu i windykacji kredytów. Zadania związane z monitorowaniem i raportowaniem ryzyka łącznego portfela kredytowego wykonuje Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje:

- 1) analizę ilościową i wartościową portfela,
- 2) analizę wskaźnikową,
- 3) ocenę realizacji limitów zaangażowań,
- 4) analizę jakościową portfela,
- 5) analizę wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji skrajnej.

3. System informacji dla kierownictwa Banku:

Komórka monitorująca ryzyko kredytowe tj. Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz oraz Stanowisko ds. weryfikacji, monitoringu i windykacji kredytów przekazują do analizy Zarządowi Banku kwartalne raporty dot. ryzyka kredytowego wraz z wnioskami w terminach określonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, a Zarząd przekazuje informacje Radzie Nadzorczej na najbliższych posiedzeniach.

B. Ryzyko płynności i finansowania

Identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka utraty płynności:

- 1) nadmierne niedopasowanie terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów,
- 2) ryzyko związane z brakiem środków po stronie aktywnej bilansu,
- 3) ryzyko związane z koniecznością dokonania nagłych wypłat po stronie pasywnej bilansu,
- 4) ryzyko związane ze zdolnością pozyskiwania przez Bank depozytów i finansowania zewnętrznego,
- 5) ryzyko wynikające z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

1. Ryzyko płynności w Banku identyfikowane jest na podstawie:

1) Bieżącej oceny sytuacji makroekonomicznej w kraju, dotyczącej:

- a) sytuacji w krajowym systemie bankowym,
- b) uwarunkowań rynkowych, do których zalicza się zmiany płynności rynków, zmiany stóp procentowych, zmiany cen papierów wartościowych i innych czynników rynkowych,
- c) oceny trendów i perspektyw, zarówno rynkowych, jak i gospodarczych oraz politycznych,
- d) śledzenie wydarzeń na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym;

2) Analizy sytuacji Banku:

- a) analizy przyczyn pogorszenia się wskaźników odzwierciedlających ryzyko płynności w Banku,
- b) analizy porównawczej sytuacji bieżącej z analogicznymi okresami w przeszłości,
- c) analizy realizacji Strategii Banku, Planu finansowego, oraz Planu pozyskania długoterminowych źródeł finansowania, pod względem założeń dotyczących sytuacji wypłacalności Banku,

- d) analizy zachowań oraz sytuacji finansowej klientów i kontrahentów Banku;
- 3) Analizy sytuacji finansowej Banku Zrzeszającego oraz jej wpływu na sytuację Banku.
- 2. Pomiar ryzyka płynności służy ocenie poziomu aktywów płynnych w stosunku do zapotrzebowania na te środki; pomiar ryzyka płynności przede wszystkim ocenia:
 - a) stopień zabezpieczenia zobowiązań wynikających z depozytów niestabilnych i innych zobowiązań bieżących aktywami płynnymi,
 - b) poziom stabilności depozytów i innych źródeł finansowania działalności Banku,
 - c) dostęp do alternatywnych źródeł finansowania, umożliwiających realizację bieżących i przewidywanych potrzeb w zakresie płynności,
 - d) uzależnienie od zaciągniętych kredytów, pożyczek i lokat od sektora finansowego,
 - e) zagrożenia z tytułu nieterminowych wpływów należności, które również oddziałują na ryzyko płynności.

Pomiarem ryzyka, monitorowaniem płynności, kontrolą przestrzegania limitów oraz raportowaniem zajmuje się Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz, które cyklicznie zbiera i przetwarza dane z systemu informatycznego oraz odpowiednich komórek i jednostek organizacyjnych Banku.

W ramach pomiaru ryzyka Bank dokonuje:

- 1) oceny źródeł finansowania działalności Banku
- 2) zaangażowanie środków oraz poziom aktywów płynnych,
- 3) analizy koncentracji pasywów (depozyty duże),
- 4) oceny stabilności bazy depozytowej i wyznaczania wielkości osadu bazy depozytowej,
- 5) oceny poziomu zobowiązań pozabilansowych,
- 6) analizy kształtowania nadzorczych miar płynności,
- 7) analizy luki płynności,
- 8) analizy wykorzystania obowiązujących limitów,
- 9) analizy testów warunków skrajnych,
- 10) analizy scenariuszy postępowania awaryjnego,
- 11) prognozy płynności Banku.

Poza oceną czynników warunkujących płynność, do pomiaru ryzyka płynności stosowana jest ocena wskaźnikowa.

- 3. System informacji dla kierownictwa Banku:

Komórka monitorująca ryzyko płynności tj. Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz odpowiedzialne za zarządzanie płynnością Banku przekazuje codzienne dla Członka Zarządu bezpośrednio nadzorującego zarządzanie płynnością zestawienie przepływów środków pieniężnych oraz zagospodarowanie wolnych środków oraz kalkulacje nadzorczych miar płynności i wskaźnika dziennego LCR. W cyklach miesięcznych przekazuje do analizy Zarządowi Banku raporty dot. ryzyka płynności wraz z wnioskami, zgodnie z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”. Zarząd Banku przekazuje w okresach kwartalnych Radzie Nadzorczej informacje o sytuacji Banku w zakresie płynności finansowej oraz ocenę ryzyka utraty płynności, na jakie narażony jest Bank.

C. Ryzyko stopy procentowej

1. W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:
 - 1) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
 - 2) ryzyko bazowe,
 - 3) ryzyko opcji klienta.
2. Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe zarządzane przez jednostki i komórki organizacyjne Banku.

Pomiar ryzyka przeszacowania oraz bazowego polega na:

- 1) porównaniu, metodą luki stopy procentowej, wielkości aktywów Banku przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów przeszacowywanych w tym samym przedziale czasowym, w podziale na poszczególne stopy referencyjne,
- 2) wyliczaniu zmian wyniku odsetkowego w przyjętych okresach, na podstawie założonych zmian stóp procentowych,
- 3) wyliczaniu zmian wartości ekonomicznej kapitału, przy różnych scenariuszach zmian w zakresie krzywej dochodowości.

Ryzyko opcji klienta bada się na dwóch poziomach:

- 1) w ramach opracowywania nowych produktów lub zmian w już obowiązujących regulacjach, tak by uniknąć zawierania zobowiązań zbyt ryzykownych dla Banku,
- 2) poprzez analizę poziomu wykorzystywania opcji klienta, na podstawie zrywalności depozytów oraz spłat kredytów przed terminem umownym, i jego wpływu na zmianę wyniku odsetkowego oraz na zmianę wartości ekonomicznej kapitału

Stosowane metody pomiaru:

- 1) Metoda bazująca na zmianie wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy, przy założeniu zmian stóp procentowych w przedziale do 2 p.p. – dotyczy ryzyka niedopasowania i ryzyka bazowego; Częstotliwość pomiaru: miesięczna
- 2) Metoda szacowania strat z tytułu ryzyka opcji klienta (wycofywanie depozytów przed terminem umownym, spłata kredytów przed terminem umownym, ryzyko wynikające z zobowiązań o nieokreślonym terminie wymagalności); Częstotliwość pomiaru: miesięczna;
- 3) Metoda zmiany wartości ekonomicznej kapitału – oparta o założenia z Wytycznych EBA ws. IRRBB z dnia 19 lipca 2018 roku; Częstotliwość pomiaru: kwartalna.

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- 1) metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),
- 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- 3) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej,
- 4) metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej banku.

Bank szacuje wpływ zmian stóp procentowych na zmianę wartości ekonomicznej kapitału (8 scenariuszy zmian stóp procentowych, zgodnie z Wytycznymi EBA z 2018 r.). Bank stosuje również metodę opartą na szacowaniu zmian wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy, na skutek ryzyka niedopasowania, ryzyka bazowego i ryzyka opcji klienta. Bank przy szacowaniu zmian wartości ekonomicznej kapitału i szacowaniu zmian wyniku odsetkowego wykorzystuje metodę luki (20 przedziałów przeszacowania).

W cyklach kwartalnych przeprowadzane są testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka stopy procentowej, badając wpływ ich wystąpienia na poziom wartości ekonomicznej kapitału (EVE).

Metodyka w zakresie nadzorczego testu wartości odstających (zmiana wartości ekonomicznej kapitału:

Bank przeprowadza następujące scenariusze testów warunków skrajnych EVE:

- 1) I szok - równoległy wzrost;
- 2) II szok - równoległy spadek;
- 3) III gwałtowniejszy szok - spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych;

4) IV bardziej umiarkowany szok - wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych;

5) V wzrost szoku - dla stóp krótkoterminowych;

6) VI spadek szoku - dla stóp krótkoterminowych;

7) wzrost o 200 p.b.

8) spadek o 200 p.b

Metodyka przeprowadzania testów warunków skrajnych dotyczących zmian wyniku odsetkowego:

Testem warunków skrajnych objęta jest zmiana wyniku z tytułu odsetek w skali 12 miesięcy, na skutek zmian stóp procentowych NBP o 200 punktów bazowych. Obliczenia zmian wyniku z tytułu odsetek przeprowadzane są przy pomocy metody luki (niedopasowanie terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresie 12 miesięcy od daty analizy) oraz z uwzględnieniem ryzyka bazowego, rozumianego jako niejednakowe zmiany oprocentowania aktywów i pasywów.

Założenia testów warunków skrajnych weryfikowane są przynajmniej raz w roku w ramach zarządczego przeglądu procedur.

Wykorzystywane modele do pomiaru ryzyka stopy procentowej uwzględniają wszystkie aktywa i pasywa zaliczane do portfela bankowego; Bank nie posiada instrumentów pochodnych w ramach pozycji pozabilansowych, natomiast w ramach pozostałych pozycji pozabilansowych (dot. kredytów inwestycyjnych, kredytów mieszkaniowych, w rachunku bieżącym, ROR) monitorowany jest cyklicznie wpływ tych zobowiązań na poziom ryzyka stopy procentowej. Stosowany model pozwala na oszacowanie ryzyka bieżącej działalności, jak też wynikającej z projektowanych zmian.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem poziomu ryzyka stopy procentowej zajmuje się Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz, które cyklicznie zbiera i przetwarza dane z systemu informatycznego oraz odpowiednich komórek organizacyjnych Banku.

3. System informacji dla kierownictwa Banku

Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz opracowuje raz w miesiącu raport dot. ryzyka stopy procentowej i przedkłada go na posiedzenia Zarządu w okresach miesięcznych.

Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej raporty z zakresu analizy ryzyka stopy procentowej w cyklach kwartalnych a w przypadku wystąpienia znaczącego wpływu ryzyka stopy

procentowej na wynik finansowy Banku, Rada Nadzorcza otrzymuje raporty ze zwiększoną częstotliwością.

D. Ryzyko walutowe

1. Ryzyko walutowe jest rozumiane jako ryzyko strat wynikających ze zmian kursów walutowych i oznacza niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację finansową Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne.

W szczególności jest ono związane z:

- 1) niedopasowaniem odpowiednich pozycji aktywów i pasywów banku, których wartość wyrażona jest w walucie obcej,
- 2) zawartymi transakcjami, tj. zmianą kursu walutowego między dniem zawarcia transakcji a dniem, w którym otrzymywana jest płatność (ryzyko kursowe),

Zawieranie transakcji w walutach obcych ma na celu dążenie do wypracowania założonego w planie wyniku finansowego, przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko walutowe na poziomie zaakceptowanym przez Radę Nadzorczą i Zarząd Banku.

2. Pomiar ryzyka walutowego ma na celu określenie poziomu ryzyka oraz wpływu operacji obciążonych ryzykiem na sytuację finansową Banku. Ocena ekspozycji Banku na ryzyko walutowe jest dokonywana w oparciu o zestawienie pozycji walutowych Banku, sporządzane dla potrzeb sprawozdawczości, według stanu na koniec każdego dnia roboczego. Zestawienie pozycji Banku w poszczególnych walutach obcych, o którym mowa wyżej jest dostępne w zintegrowanym systemie obsługi banku.

Bank wyznacza całkowitą pozycję walutową na bazie danych o otwartych pozycjach netto w poszczególnych walutach obcych, wyliczanych zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR. Pozycje te przeliczane są na złote według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym. W celu ustalenia pozycji walutowych Banku wyliczane są w rozbiciu na poszczególne waluty salda bilansowe i pozabilansowe oraz złotowe salda indeksowane zgodnie z postanowieniami Uchwały KNF.

W rachunku pozycji walutowych Banku wyznaczane są:

- 1) Pozycje walutowe indywidualne - pozycje netto dla każdej waluty obcej oddzielnie,
- 2) Całkowita pozycja walutowa Banku.

Pozycje netto w poszczególnych walutach obcych oblicza się jako różnice między aktywami i pasywami wyrażonymi w tej samej walucie.

Całkowita pozycja walutowa jest wyliczana jako suma ujemnych (krótkich) lub suma dodatnich (długich) pozycji walutowych indywidualnych dla poszczególnych walut obcych, w zależności od tego która z tych sum jest wyższa co do wartości bezwzględnej, a gdy są sobie równe co do wartości bezwzględnej, przyjmuje się, że pozycja walutowa całkowita jest równa sumie dodatnich (długich) pozycji walutowych indywidualnych.

Bank codziennie wylicza oraz gromadzi dane w formie indywidualnych pozycji walutowych oraz całkowitej pozycji walutowej elektronicznie w systemie bankowym.

Metody pomiaru ryzyka obejmują wszystkie pozycje aktywów, pasywów, natomiast ryzyko walutowe nie dotyczy operacji pozabilansowych, gdyż Bank nie posiada portfela handlowego dotyczącego instrumentów zależnych od kursu waluty.

Metody pomiaru ryzyka walutowego używane w Banku są uzupełnione o testowanie warunków skrajnych. Bank w 2020 roku na podstawie „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” z częstotliwością kwartalną przeprowadzał pomiar i ocenę ryzyka walutowego prezentowaną w raporcie „Analiza ryzyka walutowego”. Raport ten uwzględniał testy warunków skrajnych, w oparciu o które szacowany był kapitał wewnętrzny, przy założeniu spadku kursu złotego, w stosunku do poszczególnych walut obcych, o 30%.

Bank nie stosował modeli w rozumieniu Rekomendacji „W” w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym.

Wpływ przyszłej działalności na ryzyko walutowe jest badane każdorazowo przy sporządzaniu planu ekonomiczno-finansowego. Zasady przeprowadzania oceny ryzyka walutowego zostały zdefiniowane w „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”.

3. System informacji dla kierownictwa Banku:

Komórka monitorująca ryzyko walutowe, tj. Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz, przekazuje do analizy Zarządowi Banku kwartalne raporty dot. ryzyka walutowego wraz z wnioskami w terminach określonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, a Zarząd przekazuje informacje Radzie Nadzorczej na najbliższych posiedzeniach.

E. Ryzyko operacyjne

1. W celu prawidłowego realizowania zadań związanych z identyfikacją, pomiarem i raportowaniem ryzyka operacyjnego w Banku podejmowane są następujące działania:

1) w zakresie identyfikacji ryzyka: prowadzenie bieżących analiz czynników wewnętrznych i zewnętrznych takich jak:

- struktura organizacyjna banku,
- specyfika działalności bankowej,
- użytkowane systemy informatyczne w banku,
- jakość kadr na poszczególnych szczeblach organizacyjnych banku,
- specyfika klientów obsługiwanych w ramach prowadzonej działalności w banku,
- skargi od klientów,
- rotacja kadr,
- zmiany organizacyjne,
- zmiany prawne,
- konkurencja,
- postęp technologiczny.
- zmiany w otoczeniu gospodarczym.

2) w zakresie oceny ryzyka operacyjnego:

- ocena działania Banku na podstawie listy potencjalnych zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym,
- ocena strat finansowych z tytułu incydentów ryzyka operacyjnego,
- ocena dostępności do usług bankowych – zachowanie ciągłości działania,
- sporządzanie okresowych analiz ryzyka oraz mapy ryzyka,
- uwzględnienie wyników kontroli wewnętrznej i audytu;

3) w zakresie tworzenia bazy danych:

- gromadzenie informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego,
- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za gromadzenie informacji,
- zaprojektowanie raportów o zdarzeniach ryzyka operacyjnego;

4) w zakresie monitorowania zdarzeń ryzyka operacyjnego: stosowanie mechanizmów zapewniających szybkie wykrycie i weryfikację słabości występujących w systemie zarządzania ryzykiem operacyjnym, biorąc pod uwagę:

- rodzaj i istotność błędów,
- rodzaje, stopień skomplikowania i wartość zawieranych oraz planowanych transakcji,
- wahania osiągniętych i przewidywanych zysków,

- posiadane systemy informatyczne,
- jakość procedur funkcjonujących w Banku,
- poziom kwalifikacji pracowników oraz zmiany kadrowe i organizacyjne,
- dokumentowanie informacji dotyczących przyczyn strat, ich wielkości, częstotliwości i dotkliwości;

5) w zakresie podmiotów, którym Bank powierzył wykonywanie czynności zgodnie z artykułem 6a ustawy Prawo bankowe:

- żądanie od podmiotów i zbieranie informacji dotyczących ich sytuacji finansowej, poziomu ryzyka i zgodności z przepisami prawa oraz wymaganymi w zakresie świadczenia usług na rzecz Banku,
- ustalenie powiązania podmiotów z osobami wewnętrznymi (pracownikami Banku),
- gromadzenie i analizowanie przypadków wystąpienia lub spowodowania strat przez podmioty powiązane z działalnością Banku lub w tych podmiotach ,
- ocena działalności podmiotu w kontekście narażenia Banku na ryzyko operacyjne i powstanie strat w jego aktywach,
- opracowanie planów awaryjnych na wypadek zaprzestania działalności przed podmiot zewnętrznym

5) w procesach raportowania:

- gromadzenie wewnętrznych danych finansowych,
- analiza danych o stratach wewnętrznych i zdarzeniach w otoczeniu Banku,
- sporządzanie mapy ryzyka oraz planów awaryjnych zachowania ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych,
- ocena funkcjonowania podmiotów powiązanych z działalnością Banku,
- opis zidentyfikowanych problemów wynikających ze zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- testowanie warunków skrajnych, weryfikacja przyjętych procedur,
- proponowanie działań mających na celu redukcję ryzyka.

2. Pomiar, monitorowaniem oraz raportowaniem poziomu ryzyka operacyjnego zajmuje się Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz.

Raport z analizy ryzyka operacyjnego obejmuje następujące elementy:

- 1) analizę rejestru zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- 2) macierz bazylejską ryzyka operacyjnego,

- 3) kalkulacje wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 4) poziom wykorzystania limitów ryzyka operacyjnego i wskaźników KRI.

W ocenie ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje system limitów tzw. Kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI) zdefiniowane na podstawie danych historycznych. Wysokość kluczowych wskaźników ryzyka jest weryfikowana co najmniej raz w roku przez Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz w oparciu o dane historyczne w ramach przeglądu zarządczego procedur bankowych.

W celu identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego sporządzana jest mapa ryzyka, która służy do porządkowania grup zdarzeń ryzyka operacyjnego pod kątem wysokości strat (dotkliwości) oraz prawdopodobieństwa ich występowania (częstości). Mapa ryzyka służy opracowaniu działań zawartych w Polityce bezpieczeństwa, stanowiącej założeń do Planu ekonomiczno-finansowego. W celu limitowania stopnia zagrożenia Banku ryzykiem operacyjnym, Bank wyznaczył wartości progowe dla kluczowych wskaźników ryzyka w podziale na następujące poziomy: akceptowany – nie stanowiący zagrożenia, monitorowany; ostrzegawczy – sygnalizujący wzrost ryzyka operacyjnego, wymagający kontrolowania i stopniowego ograniczania do poziomu akceptowanego; krytyczny – wymagający podjęcia pilnych działań naprawczych.

3. System informacji dla kierownictwa Banku

Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz opracowuje w cyklach kwartalnych raport dot. ryzyka operacyjnego i przedkłada go na posiedzenia Zarządu. Zarząd przedstawia Radzie Nadzorczej raporty z zakresu analizy ryzyka operacyjnego w cyklach kwartalnych.

F. Ryzyko braku zgodności

jest to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania. Dla celów zarządzania ryzykiem braku zgodności Bank wyodrębnił Komórkę ds. zgodności, która działa w oparciu o wprowadzony przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą „*Regulamin działania Komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie*”.

1. Identyfikacja ryzyka

Ryzyko braku zgodności występuje w Banku w ograniczonym zakresie z uwagi na wykorzystywanie regulacji wzorcowych opracowanych przez Bank Zrzeszający oraz stosowanie wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Bank działa na terenie kraju, w związku z tym nie jest zobowiązany do śledzenia zmian w przepisach innych krajów, a tylko w przepisach obowiązujących w Polsce (w tym w przepisach unijnych, które są implementowane wprost do przepisów krajowych). Bank na podstawie zapisów umowy zrzeszenia otrzymuje od Banku Zrzeszającego oraz Spółdzielni SOZ BPS informacje na temat zmian w regulacjach zewnętrznych, interpretacje przepisów a także wzorcowe regulacje wewnętrzne. Bank Zrzeszający oraz Spółdzielnia SOZ pełni w znaczącej części funkcję zgodności poprzez przysyłanie do banków spółdzielczych informacji o zmianach przepisów, interpretacji, poprzez występowanie o interpretacje do instytucji zewnętrznych w imieniu banków spółdzielczych, opracowanie regulacji wzorcowych, wytycznych uwzględniających zmiany przepisów i specyfikę banków spółdzielczych. W Banku pozostaje tylko dostosowanie wzorcowych regulacji, zapewnienie wewnętrznej spójności z innymi regulacjami wewnętrznymi i zapoznanie pracowników z ich treścią.

Podstawowe obszary gdzie mogłoby występować ryzyko braku zgodności w Banku to:

1. Nieprzestrzeganie tajemnicy bankowej – możliwość zamierzonego lub niezamierzonego ujawnienia informacji dotyczących klientów,
2. Brak ochrony danych osobowych – brak odpowiednich zabezpieczeń oraz procedur lub ich nieprzestrzeganie przez pracowników Banku,
3. Nieprzestrzeganie przepisów z zakresu BHP,
4. Informatyka, w tym bankowość elektroniczna – niedostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych, brak pełnego wsparcia procesów zachodzących w Banku przez systemy informatyczne,
5. Outsourcing – brak możliwości egzekwowania przestrzegania przepisów wewnętrznych przez pracowników instytucji, wykonujących usługi w imieniu i na rzecz Banku,
6. Obsługa klientów – pomyłki pracowników, oszustwa, błędy w realizacji umów, niski stopień automatyzacji czynności bankowych,
7. Konflikt interesów,

8. Skargi i reklamacje,
9. Dokumentacja przekazywana na zewnątrz (biuletyny, umowy, informacje internetowe),
10. Polityka informacyjna.

Powyższe obszary pokrywają się z ryzykiem operacyjnym w Banku.

2. Identyfikacja zdarzeń ryzyka braku zgodności odbywa się na każdym stanowisku pracy Banku w oparciu o wykaz zdarzeń zawartych w załączniku do Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym. Każdy pracownik Banku ma obowiązek zgłaszania do przełożonego incydentów i po wyjaśnieniu przyczyn przełożony rejestruje zdarzenia w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego. Analiza czynników występowania w Banku ryzyka braku zgodności jest jedną z metod zarządzania tym ryzykiem.

W procesie bezpośredniego zarządzania ryzykiem braku zgodności uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza, która zatwierdza Politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności, sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, otrzymuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i audytu;
- 2) Zarząd Banku sprawujący główną funkcję zarządczą w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności sprawuje Prezes Zarządu;
- 3) Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz, które sporządza raporty dot. ryzyka operacyjnego oraz skutków ryzyka braku zgodności dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku;
- 4) Stanowisko ds. zgodności, które opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie ryzyka braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku;
- 5) Komisja ds. zgodności, która jako organ doradczy, opiniodawczy wspomaga pracę Stanowiska ds. zgodności w obszarze zgodności.

3. System informacji dla kierownictwa Banku

Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz w raporcie dot. ryzyka operacyjnego w cyklach kwartalnych przekazuje Zarządowi Banku informacje o zdarzeniach ryzyka braku zgodności zarejestrowanych z rejestrach wewnętrznych banku, natomiast Zarząd przekazuje skonsolidowane informacje Radzie Nadzorczej na najbliższym posiedzeniu.

Komórka ds. zgodności w cyklach kwartalnych sporządza sprawozdanie z zarządzania ryzykiem braku zgodności, które przedkłada Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku i działającemu w jej obrębie Komitetowi Audytu. Rada Nadzorcza i Komitet Audytu otrzymuje informacje w sprawie realizacji zadań przez Komórkę ds. zgodności, zgodnie z zapisami „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Rada Nadzorcza i Komitet Audytu co najmniej raz w roku dokonuje oceny efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w oparciu o raport kierującego Komórką ds. zgodności.

G. Ryzyko kapitałowe

Ryzyko kapitałowe definiowane jest jako ryzyko niezapewnienia odpowiedniego poziomu i struktury funduszy własnych, w odniesieniu do skali prowadzonej przez Bank działalności i ekspozycji na ryzyko, a tym samym niewystarczających do absorpcji strat nieoczekiwanych z uwzględnieniem planów rozwoju i sytuacji skrajnych. Bank kształtuje wielkość funduszy własnych w taki sposób, aby ich wysokość nie uległa obniżeniu do poziomu niższego niż równowartość 1 000 000 euro obliczonych w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez NBP, obowiązującego na dzień sprawozdawczy.

1. Bank dokonuje oceny istotności ryzyka niedotrzymania minimalnych progów kapitałowych poprzez porównanie posiadanych funduszy własnych do wielkości minimalnych funduszy własnych określonych w ustawie Prawo bankowe.

Miarą dostosowania wielkości funduszy własnych do skali i poziomu ryzyka prowadzonej działalności są współczynniki kapitałowe wyliczane na podstawie art. 92 Rozporządzenia UE.:

- Współczynnik kapitału podstawowego Tier I,
- Współczynnik kapitału Tier I,
- Łączny współczynnik kapitałowy.

2. Bank wylicza wewnętrzny współczynnik wypłacalności tj. wskaźnik obliczony w procentach jako pomnożony przez 100 ułamek, którego licznikiem jest wartość funduszy własnych, zaś mianownikiem suma wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyk uznanych przez Bank za istotne.

Wewnętrzne wymogi kapitałowe to suma wymogów minimalnych wyliczonych na podstawie zapisów niniejszej Instrukcji na ryzyka wymienione w Rozporządzeniu UE oraz wymogów dodatkowych wyliczonych na ryzyka ujęte w Dyrektywie UE, a uznane przez Bank za istotne.

Bank wylicza minimalne wymogi kapitałowe na pokrycie łącznej ekspozycji na ryzyko kredytowe, rynkowe, przekroczenia limitu znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz ryzyko operacyjne. Minimalne wymogi kapitałowe w Banku, obliczane na podstawie Rozporządzenia UE obejmują:

- 1) łączną ekspozycję na ryzyko kredytowe, wyliczana metodą standardową (AwR) pomnożoną przez 8%, zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR
- 2) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe równe łącznej ekspozycji na ryzyko rynkowe, wyliczanej metodą podstawową,
- 3) wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym – na dzień 31.12.2020 r. Bank nie posiadał pakietów akcji i udziałów w podmiotach niefinansowych, w związku z tym nie tworzył wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji,
- 4) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – równy ekspozycji na ryzyko operacyjne, obliczanej metodą bazowego wskaźnika.

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku, wymienione w Dyrektywie UE, tj.:

- 5) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności,
- 6) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,
- 7) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka przekroczenia limitów dużych ekspozycji,
- 8) wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego.

W procesie szacowania wymogów dodatkowych wykorzystywane są efekty pomiaru

ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.

W celu ograniczania ryzyka Bank przyjął wewnętrzne limity ostrożnościowe ograniczające poziom ryzyka kapitałowego. Określone w „*Polityce kapitałowej*” limity alokacji funduszy własnych Banku na poszczególne ryzyka, zidentyfikowane jako istotne, są weryfikowane w terminie opracowania planu ekonomiczno-finansowego na podstawie danych historycznych oraz planowanego rozwoju działalności Banku, w tym kształtowania się funduszy własnych Banku. Limity zatwierdziła Rada Nadzorcza.

W procesie pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka adekwatności kapitałowej uczestniczą:

- Główny Księgowy, który ma za zadanie zaliczanie ekspozycji kredytowych do odpowiednich klas i przyporządkowanie im odpowiednich wag ryzyka, obliczanie minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE, wyliczanie wskaźnika dźwigni finansowej oraz współczynnika wypłacalności;
- Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz, które wyznacza wewnętrzne wymagania kapitałowe na ryzyka istotne oraz sporządza kompleksową informację zarządczą w zakresie wysokości współczynnika wypłacalności, wskaźnika dźwigni finansowej i na temat adekwatności kapitałowej Banku dla Zarządu i dla Rady Nadzorczej, zgodnie z „*Instrukcją sporządzania informacji zarządczej*”, której cykl i zakres określony jest w tej instrukcji.

3. System informacji dla kierownictwa Banku

Raport z analizy adekwatności kapitałowej obejmuje następujące elementy:

- 1) wielkość kapitału wewnętrznego Banku,
- 2) poziom funduszy własnych,
- 3) wielkość współczynników kapitałowych,
- 4) poziom wykorzystania limitów wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Analizy (Raporty) z zakresu oceny adekwatności kapitałowej Banku dokonane przez Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz przekazywane są Zarządowi w cyklach kwartalnych, natomiast Zarząd Banku przekazuje te informacje na najbliższe posiedzenie Rady Nadzorczej.

Po zakończeniu każdego roku kalendarzowego Stanowisko do spraw ryzyk, planowania i analiz dokonuje przeglądu procedur dot. szacowania wewnętrznego wymogu kapitałowego. Wyniki przeprowadzonego przeglądu są prezentowane Zarządowi w formie pisemnej. Zarząd dokonuje weryfikacji procedur szacowania wymogów kapitałowych oraz zarządzania kapitałowego i na pierwszym posiedzeniu Rady Nadzorczej prezentuje Radzie Nadzorczej w sposób syntetyczny informację o dokonanym przeglądzie ww. procesu i proponuje ewentualne zmiany. Na podstawie informacji Zarządu proces szacowania wymogów kapitałowych oraz zarządzania kapitałowego jest poddawany corocznej ocenie przez Radę Nadzorczą.

H. Ryzyko biznesowe

1. Zarządzanie ryzykiem biznesowym, rozumianym jako proces planowania, jest dokonywane w cyklach rocznych w okresie sporządzania rocznego planu ekonomiczno-finansowego. Ryzyko biznesowe jest to ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe może się przejawiać w obszarze wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji.

2. Pomiar i monitorowanie ryzyka biznesowego jest realizowane przez Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz w ramach oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku, która obejmuje następujące elementy:

- 1) analizy poziomu i struktury podstawowych pozycji aktywów i pasywów Banku,
- 2) ocenę działalności depozytowej,
- 3) ocenę działalności kredytowej,
- 4) monitorowanie zaangażowania środków Banku w instrumenty finansowe,
- 5) analizę rachunku zysków i strat,
- 6) poziom wyniku finansowego Banku,
- 7) podstawowe wskaźniki obrazujące działalność Banku - w celu ograniczania ryzyka biznesowego Zarząd Banku ustalił limity podstawowych wskaźników ekonomicznych,
- 8) monitorowanie stopnia wykonania planu finansowego i założeń zawartych w Strategii działania Banku.

3. System informacji dla kierownictwa Banku

Główny Księgowy Banku w cyklach miesięcznych przekazuje informację do Zarządu w zakresie realizacji podstawowych elementów planu. Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz monitoruje stopień wykonania planu finansowego w okresach kwartalnych (w przypadku planu wieloletniego – w okresach rocznych) na podstawie danych z systemu informatycznego. Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz przedkłada informację o realizacji planu finansowego Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej Banku w okresach kwartalnych.

W terminie określonym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz przedstawia Zarządowi do oceny analizę realizacji Strategii działania Banku.

3.1.4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art. 435 ust. 1 lit. d)

W celu ograniczania poszczególnych rodzajów ryzyka Bank wprowadził odpowiednie do skali działania limity wewnętrzne.

A. W celu ograniczania **ryzyka kredytowego** Bank wprowadził następujące limity (wskaźniki podlegające limitowaniu ostrożnościowemu):

- 1) wskaźniki struktury portfela kredytowego wg podmiotów i wg produktów
- 2) limity strukturalne,
- 3) wskaźniki koncentracji branżowej,
- 4) wskaźniki zabezpieczeń
- 5) wskaźniki ograniczające ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych
- 6) wskaźniki ograniczające ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

W celu zabezpieczenia swoich należności Bank stosuje zabezpieczenie dla udzielonego kredytu. Wartość i rodzaj zabezpieczenia zależy od typu transakcji i oceny jej ryzyka kredytowego.

B. Poziom ekspozycji na **ryzyko walutowe** ogranicza obowiązujący w Banku system limitów zewnętrznych i wewnętrznych. Normę zewnętrzną ryzyka walutowego w działalności Banku stanowi dopuszczalna wielkość całkowitej pozycji walutowej netto, której przekroczenie skutkuje koniecznością wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka

walutowego, a szczegółowe zasady w tym zakresie definiuje Rozporządzenie CRR. Dla celów kontroli ryzyka walutowego Zarząd wyznaczył wewnętrzny limit na pozycję walutową całkowitą oraz na pozycje walutowe indywidualne.

C. W celu ograniczania **ryzyka płynności** Bank wprowadził następujące limity:

- 1) urealnione skumulowane wskaźniki płynności,
- 2) wskaźniki zabezpieczenia płynności,
- 3) wskaźniki stabilności bazy depozytowej,
- 4) wskaźniki finansowania aktywów,
- 5) wskaźniki finansowania kredytów długoterminowych.

D. W celu ograniczenia **ryzyka stopy procentowej** Bank wprowadził m.in. następujące limity:

- 1) limit marży odsetkowej,
- 2) limit na wskaźnik luki (niedopasowania),
- 3) limit zmian w dochodzie odsetkowym z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej.

E. W zakresie **ryzyka operacyjnego**, w celu zminimalizowania skutków wystąpienia sytuacji kryzysowych Bank wdrożył narzędzia redukcji ryzyka, które można podzielić na: organizacyjne, programowe i techniczne. W celu limitowania stopnia zagrożenia Banku ryzykiem operacyjnym, wyznaczono wartości progowe dla kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

F. W celu ograniczania **ryzyka braku zgodności** w Banku podejmowane były działania organizacyjne.

G. W zakresie **adekwatności kapitałowej** Bank wprowadził limity alokacji kapitału wewnętrznego. W celu ustalenia sumarycznego wymogu kapitałowego Bank dokonuje zestawienia wymogów kapitałowych [w tys. zł] z tytułu poszczególnych ryzyk dotyczących zarówno minimalnego wymogu kapitałowego jak i wewnętrznego wymogu kapitałowego. Wysokość limitów alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyk zidentyfikowanych jako istotne zostały określone w „*Polityce kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie*”. Bank zobowiązany był do takiego kształtowania pozycji bilansowych i pozabilansowych, aby sumaryczny wewnętrzny wymóg kapitałowy nie przekraczał na koniec okresu sprawozdawczego 83% funduszy własnych.

H. W celu ograniczania **ryzyka biznesowego** Bank ustalił następujące limity podstawowych wskaźników ekonomicznych:

- 1) wynik finansowy brutto,
- 2) przyrost funduszy własnych Banku,
- 3) przyrost sumy bilansowej,
- 4) wskaźnik kosztów do dochodów (C/I).

3.1.5. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art. 435 ust. 1 lit. e)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszej Informacji.

3.1.6. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art. 435 ust. 1 lit. f)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancję na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą Banku, stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszej Informacji.

Informacje w zakresie zasad zarządzania (CRR art. 435 ust. 2)

3.2.1. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej (CRR art. 435 ust. 2 lit. a)

W zakresie art. 435 ust. 2 Bank informuje, że na dzień 31.12.2020 r. Zarząd składał się z trzech osób. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim w Banku Spółdzielczego w Pilźnie. Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie jest Członkiem Rady Miejskiej Pilzna oraz Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Pilzna. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.

3.2.2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej (CRR art. 435 ust. 2 lit. b)

Strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane (CRR art. 435 ust. 2 lit. c)

Zasady rekrutacji dotyczące wyboru członków Zarządu Banku zawarte są w obowiązującym w Banku Statucie, „Regulaminie działania Rady Nadzorczej” oraz „Regulaminie działania Zarządu”. Członków Zarządu powołuje i odwołuje w głosowaniu tajnym Rada Nadzorcza.

Powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodną Komisji Nadzoru Finansowego. Pozostałych członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie następuje na wniosek Prezesa Zarządu. Co najmniej dwóch członków Zarządu, w tym Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego, muszą posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności Banku Spółdzielczego z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać w stosunku pracy z Bankiem Spółdzielczym, związanym z pełnioną funkcją.

Rekrutację na stanowiska członków Zarządu w Banku w pierwszej kolejności prowadzi się wśród pracowników Banku, a dopiero w przypadku braku możliwości przesunięć w ramach struktury poszukuje się pracowników w zewnętrznych instytucjach bankowych, finansowych itp. Kandydaci na członków Zarządu powinni spełniać kryterium reputacji oraz kwalifikacji. Członkowie Zarządu podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację. Zasady wyboru Członków Zarządu i ocen zawierały następujące procedury wewnętrzne:

- 1) „Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie”,
- 2) „Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie”.

Członków Rady Nadzorczej powoływało zgodnie z przepisami prawa Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację.

Zasady wyboru Członków Rady Nadzorczej i oceny zawierały następujące procedury wewnętrzne:

- 1) „Regulamin wyboru Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie”,
- 2) „Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie”,
- 3) „Regulamin działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie”.

Bank z uwagi na skalę działalności nie stosował strategii w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku podlegali ocenie ze strony Zebrania Przedstawicieli. Wszyscy za prawidłowość wykonywania obowiązków w 2020 r. otrzymali absolutorium.

W wyniku wejścia w życie z dniem 21.10.2017 r ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym zgodnie z obowiązkiem został powołany przez Bank w ramach Rady Nadzorczej Komitet Audytu, do zadań którego należało sprawowanie nadzoru nad systemem zarządzania w Banku, obejmującym system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. Komitet wykonywał funkcję kontrolną zgodnie ze Statutem Banku oraz oceniał poziom ryzyka wynikającego z działalności Banku.

Komitet oprócz działań kontrolnych analizował istotne zagadnienia związane z funkcjonowaniem Banku, dotyczące najważniejszych obszarów Banku w szczególności:

- 1) Monitorowanie:
 - procesu sprawozdawczości finansowej,
 - skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemów zarządzania ryzykiem,
 - wykonywania czynności rewizji finansowej,
- 2) Kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone były przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- 3) Informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu w procesie badania,

- 4) Dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażenie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku,
- 5) Przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.

W 2020 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 2 posiedzenia.

3.2.3. Utworzenie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły (CRR art. 435 ust. 2 lit. d)

W Banku nie tworzone oddzielnego komitetu ds. ryzyka.

3.2.4. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu Banku (CRR art. 435 ust. 2 lit. e)

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowany do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku był sformalizowany i objęty odpowiednią „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, definiującą: nazwy raportów/sprawozdań, częstotliwość, autorów/odbiorców, terminy sporządzania raportów/sprawozdań dotyczących ryzyka oraz nazwy procedur/regulacji, z których wynika obowiązek sporządzania raportów/sprawozdań.

Systemem informacji zarządczej były objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania dostosowane były do skali narażenia na ryzyko, a także zmienność ryzyka, zapewniając możliwość podjęcia decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

5. Fundusze własne

1. Według zasad pakietu CRD IV/CRR adekwatność kapitałowa w 2020 r. była analizowana w oparciu o następujące rodzaje współczynników:
 - 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I,
 - 2) współczynnik kapitału Tier I,

- 3) łączny współczynnik kapitałowy,
- 4) wskaźnik dźwigni finansowej.
2. Fundusze własne Banku stanowiły:
 - 1) Kapitał Tier I (art. 25 CRR), w skład którego wchodził kapitał podstawowy Tier I (CET1): fundusz zasobowy – tworzony z odpisów z czystej nadwyżki bilansowej, fundusz udziałowy – tworzony z wpłat członków Banku, fundusz ogólnego ryzyka oraz fundusz z aktualizacji wyceny,
Kapitał dodatkowy Tier I (AT1) w Banku nie wystąpił.
 - 2) Kapitał Tier II (art. 62 CRR) w Banku nie wystąpił.
3. Na dzień 31.12.2020 r. wszystkie wskaźniki kapitałowe ukształtowały się powyżej regulacyjnych wymogów minimalnych.
4. Bank Spółdzielczy w Pilźnie nie posiadał instrumentów w kapitale podstawowym Tier I i instrumentów dodatkowych w Tier I oraz instrumentów w kapitale Tier II emitowanych przez Bank.
5. **Tabela nr 1** zawiera uzgodnienie pozycji funduszy własnych Banku zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z 20.12.2013 r.

Tabela 1. Informacje na temat funduszy własnych Banku Spółdzielczego w Pilźnie – wyciąg*

Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe		(A) Kwota w dniu ujawnienia (w tys. zł/%)	Struktura (w %)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	11 798	0 %
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	503	77,60%
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	12 301	79,88%
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-9	-0,14%
29	Kapitał podstawowy Tier I	12 292	100%
Kapitał dodatkowy Tier I			
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0	0%
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
58	Kapitał Tier II	0	0%
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	12 292	100%
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	40 212	x
Współczynniki i bufor kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,57	x
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,57	x
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	30,57	x
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania			
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I i będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania.	98	x

*Wyciąg prezentuje tylko wypełnione wiersze tabeli.

6. Wymogi kapitałowe

Bank dostosowywał wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie był narażony oraz charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowany był i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który służył utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

Kapitał wewnętrzny to szacowana wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w działalności Banku. Kapitał wewnętrzny był sumą kapitału ekonomicznego oraz kapitału regulacyjnego na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka.

Metoda stosowana przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego polegała na ustalaniu wielkości kapitału wewnętrznego, niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych i istotnych rodzajów ryzyka występującego w Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego obejmował w szczególności:

- 1) procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka,
- 2) alokację kapitału w zależności od poziomu ryzyka,
- 3) proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej,
- 4) system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego,
- 5) przeprowadzanie testów warunków skrajnych.
- 6) strukturę kapitału,
- 7) kapitałowe plany awaryjne.

Szczegółowy opis został zawarty w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, wymienionej w Załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlegał zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą. Całość procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej podlegała corocznemu przeglądowi. Za proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego odpowiedzialny był Zarząd Banku.

- 1) Ekspozycje na ryzyko kredytowe oraz efekty ograniczania **ryzyka kredytowego** zostały zawarte w **Tabeli nr 2**.

Tabela 2. Metoda standardowa – ekspozycja na ryzyko kredytowe i efekty ograniczania ryzyka kredytowego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

L.p.	KATEGORIE EKSPOZYCJI	a)	b)	c)	d)	e)	f)
		Ekspozycje przed zastosowaniem współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniem ryzyka kredytowego		Ekspozycje po zastosowaniu współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniu ryzyka kredytowego		Aktywa ważone ryzykiem	
		Kwota bilansowa (w tys. zł)	Kwota pozabilansowa (w tys. zł)	Kwota bilansowa (w tys. zł)	Kwota pozabilansowa (w tys. zł)	Aktywa ważone ryzykiem (w tys. zł)	
1	Rządy centralne lub banki centralne	34 898	0	34 898	0	0	
2	Samorządy regionalne lub władze lokalnych	39 944	0	39 944	0	7 989	
3	Podmioty sektora publicznego	0	0	0	0	0	
4	Wielostronne banki rozwoju	-	-	-	-	-	
5	Organizacje międzynarodowe	-	-	-	-	-	
6	Instytucje	55 719	0	55 719	0	178	
7	Przedsiębiorstwa	6 070	1 308	6 070	725	5 844	
8	Detaliczne	1 612	1 422	1 612	657	1 685	
9	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	11 745	339	11 745	104	11 213	
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 604	0	3 604	0	3 604	
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	
12	Obligacje zabezpieczone	-	-	-	-	-	
13	Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	-	-	-	-	-	
14	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	-	0	-	0	
15	Ekspozycje kapitałowe	1 028	0	1 028	0	1 028	
16	Inne pozycje	6 631	0	6 631	0	1 642	
17	Łącznie	161 251	3 069	161 251	1 486		

Tabela nr 3 zawiera informacje na temat aktywów ważonych ryzykiem.

Tabela 3. Aktywa ważne ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

			Aktywa ważne ryzykiem (w tys. zł)	Minimalne wymogi kapitałowe (w tys. zł)
	L.p.			
	1	Ryzyko kredytowe (z wyjątkiem ryzyka kredytowego kontrahenta)	33 183	2 655
art. 438 lit. c) i d)	2	W tym metoda standardowa	33 183	2 655
art. 438 lit. c) i d)	3	W tym podstawowa metoda IRB (FIRB)	-	-
art. 438 lit. c) i d)	4	W tym zaawansowana metoda IRB (AIRB)	-	-
art. 438 lit. d)	5	W tym metoda IRB kapitału zgodnie z uproszczoną metodą ryzyka ważonego lub metodą modeli wewnętrznych	-	-
art. 107, art. 438 lit. c) i d)	6	Ryzyko kredytowe kontrahenta	-	-
art. 438 lit. c) i d)	7	W tym metoda wyceny według wartości rynkowej	-	-
art. 438 lit. c) i d)	8	W tym wycena pierwotnej wartości ekspozycji	-	-
	9	W tym metoda standardowa	-	-
	10	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	-	-
art. 438 lit. c) i d)	11	W tym kwota ekspozycji z tytułu swoich wkładów do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania	-	-
art. 438 lit. c) i d)	12	W tym aktualizacja wyceny kredytowej	-	-
art. 438 lit. e)	13	Ryzyko rozliczenia	-	-
art. 449 lit. o) i i)	14	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po uwzględnieniu ograniczenia)	-	-
	15	W tym metoda IRB	-	-
	16	W tym metoda formuły nadzorczej (SFA) IRB	-	-
	17	W tym metoda wewnętrznych oszacowań (IAA)	-	-
	18	W tym metoda standardowa	-	-
art. 438 lit. e)	19	Ryzyko rynkowe	-	-
	20	W tym metoda standardowa	-	-

	21	W tym metoda modeli wewnętrznych	-	
art. 438 lit. e)	22	Duże ekspozycje	-	
art. 438 lit. f)	23	Ryzyko operacyjne	7 029	562
	24	W tym metoda wskaźnika bazowego	7 029	562
	25	W tym metoda standardowa	-	
	26	W tym metoda zaawansowanego pomiaru	-	
art. 437 ust. 2), art. 48 i art. 60	27	Kwoty poniżej progów dla odliczenia (podlegające wadze ryzyka 250%)	-	
art. 500	28	Korekta dla dolnej granicy	-	
	29	Łącznie	40 212	3 217

Z uwagi na stosowanie metody standardowej Bank nie ujawniał kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 153 ust. 5 lub art. 155 ust. 2 Rozporządzenia CRR.

Bank nie posiada funduszy własnych w jakimkolwiek zakładzie ubezpieczeń, zakładzie reasekuracji lub ubezpieczeniowej spółce holdingowej.

Bank nie wylicza współczynnika adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego.

Dla kwot ekspozycji ważonych ryzykiem Bank nie stosuje modeli wewnętrznych.

Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c) Rozporządzenia CRR zostały zawarte w dalszej części niniejszej Informacji.

Bank na dzień 31.12.2020 r. nie posiadał portfela handlowego.

2) Ryzyko rynkowe (walutowe):

Z racji, że Bank nie prowadzi działalności handlowej (w rozumieniu Rozporządzenia parlamentu Europejskiego i Rady 9UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych), ryzyko rynkowe w warunkach Banku, ograniczone było do ryzyka walutowego. Minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego stanowi 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych banku lub stanowi 0 (zero) jeżeli nie przewyższa 2% funduszy.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank nie był zobowiązany do utrzymywania minimalnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe, ponieważ pozycja walutowa całkowita nie przewyższyła dopuszczalnej normy 2% FW, jednakże Bank utworzył dodatkowy wymóg wewnętrzny z tytułu ryzyka walutowego w kwocie 57,97 tys. zł, z uwagi na wynik

przeprowadzonego testu warunków skrajnych zakładającego spadek kursu złotego w stosunku do poszczególnych walut obcych o 30%.

3) Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu **ryzyka operacyjnego** metodą podstawowego wskaźnika, zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku. Kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne wyniosła 3 749 tys. zł, a kwota wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2020 roku wynosiła 562 tys. zł.

Dodatkowe wymogi kapitałowe

Dodatkowe wymogi kapitałowe na ryzyka istotne występujące w Banku wylicza się w sposób następujący:

A. Ryzyko kredytowe

1. Bank uznaje, że minimalny wymóg kapitałowy wyliczony na ryzyko kredytowe jest wystarczający, o ile nie zostanie przekroczony wskaźnik określony w ust. 2 i nie wyznacza wewnętrznego wymogu kapitałowego.

2. Bank uznaje za akceptowany udział aktywów i zobowiązań pozabilansowych o podwyższonych wagach ryzyka, tj.:

- 1) 75% i więcej na poziomie do 70% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe,
- 2) 100% i więcej na poziomie do 30% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe.

W przypadku przekroczenia wskaźnika udziału określonego w ust. 2, Bank wylicza dodatkowy wewnętrzny wymóg kapitałowy według zasad określonych w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka kredytowego.

B. Ryzyko operacyjne

Jeżeli suma kosztów z tytułu zdarzeń (incydentów) w ramach ryzyka operacyjnego była w ocenianym okresie niższa od wyznaczonego minimalnego wymogu kapitałowego, to Bank uznaje wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne za wystarczający. W przeciwnym razie

wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego na zasadach określonych w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej”.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego.

C. Ryzyko koncentracji zaangażowań - ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- a) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- b) tego samego sektora gospodarczego,
- c) tego samego rejonu geograficznego,
- d) tego samego rodzaju zabezpieczenia kredytowego.

Bank wyznacza wymóg kapitałowy dokonując analizy wykonania limitów zaangażowań ekspozycji kredytowych. Na 31.12.2020 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka z tytułu koncentracji.

D. Ryzyko stopy procentowej - Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym łącznie z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego, dokonując analizy wpływu szokowych zmian rynkowych stóp procentowych (o 200 p.b.) z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego na wynik odsetkowy.

Na 31.12.2020 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej.

E. Ryzyko płynności

Do szacowania wewnętrznego wymogu kapitałowego na ryzyko płynności Bank wykorzystuje relację wartości posiadanej na datę analizy sumy podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności do aktywów ogółem. Bank przyjmuje, że będzie utrzymywał minimalną wartość współczynnika udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem na poziomie 20%.

1. Do wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności wykorzystuje się wartość wskaźnika LCR. Przyjmuje się, że Bank będzie utrzymywał minimalną wartość wskaźnika LCR na poziomie minimum 100% - zgodnie z „Polityką zarządzania ryzykiem płynności”.

2. Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej zakładającej nagły wzrost wpływów o 20 %, co powoduje spadek wartości aktywów płynnych o tą wartość, oblicza się wskaźnik LCR zgodnie z powyższymi założeniami i zakłada się konieczność utrzymania wartości wskaźnika LCR na poziomie minimum 100 %.

3. Spadek wskaźnika, o którym mowa w ust. 2 przy założeniu zaistnienia sytuacji szokowej tworzy konieczność ponoszenia dodatkowego kosztu (w sensie wyniku).

4. Wyliczenie miesięcznego kosztu pozyskania aktywów płynnych w celu wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności wlicza się według wzoru:

$\text{Brakująca kwota aktywów płynnych} * \text{średnia rentowność kredytów za poprzedni miesiąc} / 12.$

Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności stanowi 8% kosztu pozyskania brakującej kwoty aktywów płynnych do uzyskania minimalnego poziomu LCR na skutek wystąpienia sytuacji skrajnej.

Na 31.12.2020 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności.

F. Ryzyko walutowe –

Bank wyznacza minimalny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego metodą podstawową.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego stanowi pomnożone przez 12,5 – 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0 jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych.

Dodatkowe wymogi kapitałowe na pokrycie ryzyka rynkowego (walutowego) tworzy się na podstawie wyników testów warunków skrajnych obejmujących dwa obszary:

1. Ocena wpływu spadku kursu PLN na pozycję całkowitą Banku,
2. Ocena wpływu spadku kursu PLN na wynik z pozycji wymiany.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank utworzył dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka walutowego w wysokości 57,97 tys. zł, gdyż obliczona wartość maksymalnej pozycji całkowitej w sytuacji skrajnej spadku kursu PLN o 30% przekroczyła 2% funduszy własnych.

G. Ryzyko biznesowe – w ramach tego ryzyka Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego.

Bank w ocenie istotności ryzyka wyniku finansowego dla potrzeb wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, dokonuje analizy wielkości planowanego wyniku finansowego na dany rok według planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą, a wielkością zrealizowaną na datę analizy.

Jeżeli różnica pomiędzy wartością planowaną wyniku finansowego netto na dany rok, a zrealizowaną na datę dokonywania oceny kapitału wewnętrznego wartością wyniku finansowego netto, powiększoną o wartość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku jest dodatnia i większa niż 2% funduszy własnych, to Bank uznaje, że ryzyko wyniku finansowego jest istotne i wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowego z tego tytułu.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego stanowi wartość dodatniej różnicy pomiędzy wartością planowanego wyniku finansowego netto na dany rok a zrealizowaną na datę analizy wielkością wyniku finansowego netto, powiększoną o wielkość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku.

Na 31.12.2020 r. Bank uznał, że ryzyko wyniku finansowego nie jest istotne i nie wyznaczał wewnętrznego wymogu kapitałowego z tego tytułu.

Adekwatność kapitałowa

Tabela nr 4 przedstawia wymogi kapitałowe i łączną kwotę ekspozycji na ryzyko według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. (w tys. zł).

Tabela 4. Wymogi kapitałowe i łączna kwota ekspozycji na ryzyko

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość
1	Ryzyko kredytowe	2 655
2	Ryzyko rynkowe	
3	Ryzyko operacyjne	562
4	Całkowity wymóg kapitałowy Filaru I	3 217
5	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	40 212

6	Kapitał podstawowy TIER I	12 292
7	Kapitał TIER I	12 292
8	Fundusze własne Banku	12 292
9	Współczynnik kapitału podstawowego TIER I	30,57%
10	Współczynnik kapitału TIER I	30,57%
11	Współczynnik wypłacalności	30,57%
12	Dodatkowy wymóg kapitałowy Filar II	58
13	Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	30,03%

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo bankowe bank jest obowiązany utrzymywać współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 8%. W Banku za minimalną wysokość łącznego współczynnika kapitałowego w roku 2020 przyjęto poziom 20%.

7. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta.

8. Bufory kapitałowe

Na dzień 31 grudnia 2020 r. wartość bufora antycyklicznego wynosiła 0%, dlatego Bank nie musiał utrzymywać dodatkowego wymogu kapitałowego.

9. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank nie należał do banków systemowo ważnych.

10. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)

Jako należności przeterminowane Bank uznawał każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie. Definicja ta stosowana była dla celów rachunkowości.

Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii podwyższonego ryzyka: poniżej standardu, wątpliwe i stracone,

o których mowa w przepisach dotyczących zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Definicja ta stosowana była dla celów rachunkowości.

Po zmianie ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków mianem ekspozycji kredytowych Bank określał wierzytelność kapitałową sklasyfikowaną do należności zagrożonych wraz z odsetkami. Na część kapitałową wierzytelności Bank tworzył rezerwy celowe a na naliczone odsetki Bank tworzył odpisy aktualizujące należności. Wymagany poziom tworzonych rezerw celowych jak i odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi zależny był od kategorii ekspozycji kredytowej.

Bank stosował definicje należności zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (tekst jednolity: Dz.U. 2021 poz. 1238).

Bank tworzył rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe, które zaliczał w ciężar kosztów.

Przy ustalaniu skali ryzyka obciążającego ekspozycje kredytowe Bank wykorzystywał dwa niezależne kryteria:

- 1) terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- 2) sytuację ekonomiczno – finansową dłużnika (kredytobiorcę, poręczyciela).

Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów detalicznych klasyfikuje się do następujących kategorii ryzyka:

- 1) normalne
- 2) stracone

Na ekspozycje te Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości:

1) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne”

2) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Pozostałe ekspozycje kredytowe Bank klasyfikuje do następujących kategorii ryzyka:

- 1) normalne
- 2) pod obserwacją
- 3) zagrożone:

- a) poniżej standardu
- b) wątpliwe
- c) stracone

Na ekspozycje te Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości:

- 1) 0% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne”,
- 2) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”,
- 3) 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”,
- 4) 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”,
- 5) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Bank dokonywał przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych w kategorii „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” według danych aktualnych na dzień przeprowadzenia klasyfikacji, najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał.

Podstawą do utworzenia, dotworzenia lub rozwiązania rezerwy celowej jest prawidłowo dokonana ocena ryzyka, klasyfikacja ekspozycji kredytowej, ustalenie wartości zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerwy oraz limit pomniejszeń ekspozycji kredytowych wynikający z opóźnień w spłacie.

Rezerwy celowe są tworzone, aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane:

- 1) z uwzględnieniem kryterium terminowości – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca:
- 2) z uwzględnieniem kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej - najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń
- 3) z uwzględnieniem kryterium limitu pomniejszeń – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca.

Dokładny opis zasad przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego zawiera Instrukcja: „Zasady monitoringu ekspozycji kredytowych i przeglądu zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie” wymieniona w załączniku 1 do niniejszej Informacji.

Decyzje o dotwarzaniu rezerw ponad ww. wysokości wynikające z Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, o którym mowa wyżej, podejmował Zarząd Banku. Raporty z przeglądu zabezpieczeń oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiedniej kategorii ryzyka, stanowiły podstawę do podjęcia decyzji przez Zarząd Banku do utworzenia lub braku podstaw do tworzenia rezerw, zwiększeniu lub zmniejszeniu rezerw.

Z uwagi na charakter prowadzonej działalności, tj. wyłącznie na terenie kraju - lokalnie, rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary nie występował (brak ekspozycji poza granicami Polski).

Podział ekspozycji i korekt z tytułu ryzyka kredytowego według kategorii ekspozycji został przedstawiony w **Tabeli nr 5**.

Tabela 5. Jakość kredytowa ekspozycji według kategorii ekspozycji i instrumentu

		Pierwotna kwota ekspozycji (w tys. zł)	Struktura (w %)
L.p.	Kategorie ekspozycji		
1	Rządy centralne lub banki centralne	34 898	21,24%
2	Samorządy terytorialne	39 944	24,31%
3	Podmioty sektora publicznego	0	0
4	Instytucje	55 719	33,91%
5	Przedsiębiorstwa	7 378	4,49%
6	W tym: MŚP	4 523	2,75%
7	Detaliczne	3 034	1,85%
8	W tym: MŚP	-	-
9	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	12 084	7,35%
10	W tym: MŚP	2 844	1,73%
11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 604	2,19%
12	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	0
13	Ekspozycje w papierach kapitałowych	1 028	0,63%

14	Inne ekspozycje	6 631	4,04%
15	Metoda standardowa ogółem	164 320	100%
16	Łącznie	164 320	100%
17	W tym: Pożyczki	-	-
18	W tym: Dłużne papiery wartościowe	34 415	20,86%
19	W tym: Ekspozycje pozabilansowe	3 069	1,87%

Bank dokonuje ujawnień w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych, co zostało przedstawione odpowiednio w **Tabelach nr 6, 7, 8 i 9**.

Tabela 6. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

L.p.		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu ekspozycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane (w tys. zł)	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane (w tys. zł)		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych (w tys. zł)	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych (w tys. zł)	Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu ekspozycji restrukturyzowanych (w tys. zł)	W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
			W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości					
1	Kredyty i zaliczki	-	2 709	-	-	-	2 709	-	-
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Instytucje rządowe	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Instytucje kredytowe	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Inne instytucje finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Gospodarstwa domowe	-	2 709	-	-	-	2 709	-	-
8	Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	0	0	0	0	-	-	-	-
10	Łącznie	0	2 709	0	0	0	2 709	-	-

Tabela 7. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

		a	b	c	d	e	f	g	h	j	i
		Wartość bilansowa brutto/ kwota nominalna									
L.p.		Ekspozycje obsługiwane (w tys. zł)			Ekspozycje nieobsługiwane (w tys. zł)						
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Nieprawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki	115 678	115 672	6	5 967	2 156	2 709		1 083	19	-
2	<i>Banki centralne</i>	-	-	-	-	-	-				-
3	<i>Instytucje rządowe</i>	39 944	39 944	-	0	0	-				-
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	55 809	55 809	-	-	-	-				-
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	357	357	-	-	-	-				-
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	60	60	-	39	39	-				-
7	<i>w tym MŚP</i>	60	60	-	39	39	-				-
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	19 507	19 507	6	5 928	2 117	2 709		1 083	19	-
9	Dłużne papiery wartościowe	34 415	34 415	-	-	-	-	-	-	-	-
10	<i>Banki centralne</i>	34 284	34 284	-	-	-	-	-	-	-	-
11	<i>Instytucje rządowe</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	<i>Instytucje kredytowe</i>	131	131	-	-	-	-	-	-	-	-
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	1 504	1 504	-	-	-	-	-	-	-	-
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Ekspozycje pozabilansowe										-
16	<i>Banki centralne</i>										-
17	<i>Instytucje rządowe</i>										-
18	<i>Instytucje kredytowe</i>										-
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>										-
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>										-
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>										-
22	łącznie	150 093	150 087	6	5 967	2 156	2 709	-	1 083	19	-

Tabela 8. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisanie częściowe		Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
L.p.		Ekspozycje obsługiwane (w tys. zł)			Ekspozycje nieobsługiwane (w tys. zł)			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy (w tys. zł)			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw (w tys. zł)				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych (w tys. zł)	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych (w tys. zł)	
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3				
1	Kredyty i zaliczki	115 678			5 967			48			2 456			-	-	-	
2	Banki centralne	-			-			-			-			-	-	-	
3	Instytucje rządowe	39 944			-			-			-			-	-	-	
4	Instytucje kredytowe	55 809			-			-			-			-	-	-	
5	Inne instytucje finansowe	357			-			-			-			-	-	-	
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	60			39			-			8			-	-	-	
7	w tym MŚP	60			39			-			8			-	-	-	
8	Gospodarstwa domowe	19 507			5 928			48			2 448			-	-	-	
9	Dłużne papiery wartościowe	34 415			-			-			-			-	-	-	
10	Banki centralne	34 284			-			-			-			-	-	-	
11	Instytucje rządowe				-			-			-			-	-	-	
12	Instytucje kredytowe	131			-			-			-			-	-	-	
13	Inne instytucje finansowe				-			-			-			-	-	-	
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-			-			-			-			-	-	-	
15	Ekspozycje pozabilansowe	3 069			-			-			-				-	-	
16	Banki centralne														-	-	
17	Instytucje rządowe														-	-	
18	Instytucje kredytowe														-	-	
19	Inne instytucje finansowe														-	-	
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe														-	-	
21	Gospodarstwa domowe														-	-	
22	łącznie	153 162	-	-	5 967	-	-	48	-	-	2 456	-	-	-	-	-	

Tabela 9. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

L.p.		a	B
		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3	Nieruchomości mieszkalne	-	-
4	Nieruchomości komercyjne	-	-
5	Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)	-	-
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	-	-
7	Pozostałe	-	-
8	Łącznie	-	-

Uzgodnienie zmian korekt o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości.

Korekty wartości z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku obejmowały wartości utworzonych rezerw celowych, odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi oraz nierozliczone prowizje (ESP).

Tabela 10. Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące Banku zaliczane do rachunku zysków i strat w 2020 r. (w tys. zł)

L.p.	Wyszczególnienie	a)	b)
		Rezerwy celowe (w tys. zł)	Odpisy aktualizujące (w tys. zł)
1	Bilans otwarcia	1 747	78
2	Spisanie w ciężar rezerw / odpisów	-	-
3	Utworzone rezerwy / odpisy	3 342	218
4	Rozwiązanie rezerw / odpisów	2 728	153
5	Inne korekty	-	0
6	Bilans zamknięcia	2 361	143

Tabela 11. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie (w tys. zł)

<i>Rodzaj</i>	<i>Wartość nominalna</i>	<i>Odsetki</i>	<i>Pozabilans - otwarte linie kredytowe</i>
Przetwórstwo przemysłowe	5 320	50	163
w tym: zagrożone	2 694	50	
Handel	2 176	1	258
w tym: zagrożone	331	1	
Obsługa nieruchomości			
w tym: zagrożone			
Budownictwo	426		867
w tym: zagrożone			
Transport	3 842	3	30
w tym: zagrożone	1 441	3	
Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	437		
w tym: zagrożone			
Energetyka			
w tym: zagrożone			
Informacja i komunikacja			
w tym: zagrożone			
Działalność profesjonalna			
w tym: zagrożone			
Administrowanie	39 944		
w tym: zagrożone			
Hotele i gastronomia			
w tym: zagrożone			
Górnictwo i wydobywanie	1 027	69	
w tym: zagrożone	1 027	69	
Opieka zdrowotna			
w tym: zagrożone			
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami			
w tym: zagrożone			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa			
w tym: zagrożone			
Kultura, rozrywka, rekreacja			
w tym: zagrożone			
Edukacja	102		
w tym: zagrożone			
Pozostałe usługi	42		
w tym: zagrożone			
Osoby fizyczne	12 223	36	1 022

w tym: zagrożone	355	22	
Razem	65 539	159	2 340
<i>w tym: zagrożone</i>	5 848	145	0,00 zł

Tabela 12. Struktura podmiotowa portfela kredytowego Banku Spółdzielczego w Pilźnie

<i>Podmiot</i>	<i>Wartość nominalna</i>	<i>Odsetki</i>	<i>Pozabilans - otwarte linie kredytowe</i>	<i>Pozabilans - gwarancje i inne</i>
osoby fizyczne	11 981	36	1 022	
w tym: zagrożone	285	22		
rolnicy	1 609			
w tym: zagrożone	70			
przedsiębiorcy indywidualni	11 906	122	1 318	629
w tym: zagrożone	5 454	122		
spółki, spółdzielnie	99			100
w tym: zagrożone	39			
podmioty niekomercyjne				
w tym: zagrożone				
jednostki budżetowe	39 944			
w tym: zagrożone				
inne				
w tym: zagrożone				
Razem	65 539	159	2 340	729

Tabela 13. Struktura rezerw celowych Banku Spółdzielczego w Pilźnie

Lp.	Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	6	7
1.	Rezerwy celowe i odpisy aktual. od należności od sektora niefinansowego, w tym:	1 825	3 560	2 881	2 504
	- w sytuacji normalnej i pod obserwacją	55	15	22	48
	- poniżej standardu	207	38	85	160
	- wątpliwe	1 173	1 426	2 600	-36
	- stracone	388	2 081	174	2 135
2.	Rezerwy celowe i odpisy aktual. od należności sektora budżetowego	-	-	-	-
	RAZEM:	1 825	3 560	2 881	2 504

11. Aktywa wolne od obciążeń

Składnik aktywów był traktowany jako obciążony, jeżeli został zastawiony lub podlegał jakiegokolwiek formie ustaleń, mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie mógł zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Informacje na temat kwoty aktywów obciążonych i nieobciążonych według rodzaju aktywów, otrzymanego zabezpieczenia, zobowiązań związanych z aktywami obciążonymi oraz otrzymanego zabezpieczenia zawiera **Tabela nr 14** odpowiednio w formularzach A, B.

Formularz A – Aktywa obciążone i aktywa nieobciążone

Tabela 14. Kwoty aktywów obciążonych i nieobciążonych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

		Wartość bilansowa aktywów obciążonych (w tys. zł)	Wartość godziwa aktywów obciążonych (w tys. zł)	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych (w tys. zł)	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych (w tys. zł)
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji sprawozdającej	-	-	161 280	-
030	Instrumenty udziałowe	-	-	947	-
040	Dłużne papiery wartościowe	-	-	34 415	-
050	w tym: obligacje zabezpieczone	-	-	-	-
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	-	-	-	-
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	34 284	-
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	-	-	131	-
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	-	-
120	Inne aktywa	-	-	125 918	-
121	w tym:	-	-	-	-
	Kredyty na żądanie	-	-	3 174	-
	Kredyty i zaliczki inne niż na żądanie	-	-	59 801	-
	Inne aktywa	-	-	62 943	-

Formularz B – Otrzymane zabezpieczenie

		Wartość godziwa otrzymanego obciążonego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych (w tys. zł)	Nieobciążone Wartość godziwa otrzymanego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych, które mogą zostać obciążone (w tys. zł)
		010	040
130	Zabezpieczenie otrzymane przez instytucję sprawozdającą	-	20 948
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	-	20 948

**Wyciąg prezentuje tylko wypełnione wiersze tabeli.*

Formularz C – nie dotyczy,

Formularz D – nie dotyczy.

12. Korzystanie z ECAI

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

13. Ekspozycja na ryzyko rynkowe

Bank na dzień 31.12.2020 r. wyliczał wymóg na ryzyko walutowe.

W zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg wyłącznie na ryzyko walutowe, stosując metodę podstawową. **Tabela nr 15** zawiera informację na temat wymogów kapitałowych wyznaczonych na ryzyko rynkowe.

Tabela 15. Wymogi kapitałowe na ryzyko rynkowe Banku Spółdzielczego w Pilźnie

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
1	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b	
	ryzyko pozycji	nie dotyczy
	duże ekspozycje przekraczające limity określone w art. 395 - 401 w zakresie, w jakim zezwala się instytucji na przekroczenie tych limitów	nie dotyczy
2	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c	
	ryzyko walutowe	0
	ryzyko rozliczenia	nie dotyczy
	ryzyko cen towarów	nie dotyczy

Z uwagi na fakt, że Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne Bank nie wyliczał wymogu w zakresie ryzyka stopy procentowej związanego z pozycjami sekurytyzacyjnymi.

14. Ryzyko płynności („Rekomendacja P” KNF)

Zasady zarządzania płynnością finansową i ryzykiem płynności, w tym określenie struktury organizacyjnej, metody pomiaru oraz monitorowania poziomu płynności, metody ograniczania ryzyka utraty płynności, awaryjne plany działania zawarte zostały w *„Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”*, wymienionej w pkt. 56 załącznika nr 3 do niniejszej Informacji.

Zakres, częstotliwość i tryb przekazywania informacji w zakresie płynności dla organów i komórek organizacyjnych Banku zostały zawarte w *„Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”*.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczyli:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Główny Księgowy,
- 4) Stanowisko ds. rozliczeń księgowych,
- 5) Pracownicy Zespołu Handlowego,
- 6) Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz,
- 7) Komórka ds. zgodności,
- 8) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne

Audyt w obszarze płynności jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadali:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad: identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, monitorowaniem i raportowaniem, kontrolą ryzyka płynności (obszar nadzorujący ryzyko płynności i finansowania),
- 2) Członek Zarządu – Główny Księgowy w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem płynnością (obszar generujący ryzyko płynności i finansowania),

- 3) Wiceprezes ds. Handlowych w zakresie działalności handlowej (obszar generujący ryzyko płynności i finansowania).

Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania zapewniał rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od monitorowania i kontroli ryzyka.

Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową miało charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych. W związku z czym Bank kształtował bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów a długością udzielanych kredytów oraz sytuacją rynkową.

Bank w ramach zabezpieczenia płynności korzystał z następujących czynności wykonywanych przez Bank BPS S.A. (w ramach umów zawartych z Bankiem BPS S.A.):

- 1) Utrzymywania rezerwy obowiązkowej za Bank na poziomie wymaganym przez NBP,
- 2) Lokowania nadwyżek środków finansowych Banku,
- 3) Zakupu bonów pieniężnych NBP,
- 4) Zakupu instrumentów finansowych za pośrednictwem BPS,
- 5) Dokonywania zasileń i przyjmowania odprowadzeń gotówki.

Dodatkowo Bank mógł korzystać, w ramach umów zawartych z Bankiem BPS S.A. oraz w ramach limitu zaangażowania finansowego ustalonego dla Banku przez Zarząd Banku BPS S.A. z następujących produktów: kredytów i pożyczek, poręczeń, gwarancji bankowych, limitu operacyjnego na międzybankowym rynku pieniężnym, limitu dopuszczalnego debetu w rachunku oraz lokat.

Z uwagi na przynależność do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. Bank w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności lub wypłacalności, mógł uzyskać pomoc finansową z Funduszu Zabezpieczającego z Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. (W skrócie Spółdzielnia SOZ). System Ochrony Zrzeszenia poprzez stały monitoring bieżącej sytuacji banków spółdzielczych objętych Systemem Ochrony oraz zaplanowane działania prewencyjne, wspomagające, oprócz wsparcia w zakresie płynności i wypłacalności jest w stanie udzielić również niezbędnej pomocy w przypadku ewentualnego wystąpienia

sytuacji niestandardowych, co zapewnia poczucie bezpieczeństwa nie tylko dla samego Banku, ale również Klientów.

Bank dokonywał pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i ryzyka finansowania przy wykorzystaniu m.in. luki płynności, nadzorczych miar płynności, analizy struktury bilansu, limitów i wskaźników ostrożnościowych, wskaźników płynności wynikających z przepisów rozporządzenia CRR oraz wyników testów warunków skrajnych.

Decyzje podejmowane przez Bank wpływały z zasady utrzymywania pożądanego poziomu aktywów płynnych, który pozwalał na regulowanie krótko i średnioterminowych potrzeb płynnościowych, lokowania nadwyżek środków finansowych głównie w bezpieczne, dłużne instrumenty skarbowe, instrumenty NBP (bony) oraz lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym. Przy decyzjach w zakresie lokowania nadwyżek środków finansowych brano pod uwagę wskazania Rozporządzenia CRR dotyczące struktury aktywów płynnych.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności w badanym okresie Bank zarządzał również ryzykiem finansowania, które uwzględniało ryzyko utraty posiadanych oraz brak możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utratę dostępu do nowych źródeł finansowania

W celu ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził limity, pozwalające na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstawaniu nadmiernego ryzyka. Podstawowymi limitami, w zakresie których Bank nie dopuszczał do sytuacji ich przekraczania były następujące limity regulacyjne:

- 1) Nadzorcze miary płynności,
- 2) Limit wskaźnika LCR.

Na dzień 31.12.2020 roku Bank spełniał nadzorcze miary płynności. Wartość wskaźnika pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi ukształtowała się na poziomie 4,93 przy limicie minimalnym wynoszącym 1,00. Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem ukształtował się na poziomie 0,49 przy limicie wewnętrznym minimalnym wynoszącym 0,20.

Tabela nr 16 zawiera informację na temat wielkości współczynników nadzorczych miar płynności.

Tabela 16. Wielkości współczynników nadzorczych miar płynności Banku Spółdzielczego w Pilźnie

Miary płynności		Wartość nadzorcza	Wartość minimalna ustalona przez Bank	Wartość na 31.12.2020
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	-	0,20	0,49
M2	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,0	1,10	4,93

W roku 2020 Bank utrzymywał również wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) na bezpiecznym poziomie, znacznie przekraczającym wartość minimalną 100 % określoną w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie CRR). Wymóg pokrycia wypływów netto jest równy stosunkowi posiadanego przez Bank zabezpieczenia przed utratą płynności do jej wypływów płynności netto przez okres występowania warunków skrajnych trwający 30 dni kalendarzowych; wymóg ten jest wyrażony procentowo. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR (Liquidity Coverage Ratio) wyniósł 373,48%.

Tabela nr 17 zawiera informację na temat kształtowania wskaźnika pokrycia wypływów netto.

Tabela 17. Wielkości wskaźnika pokrycia wypływów netto w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

	31.03.2020 (w tys. zł/%)	30.06.2020 (w tys. zł/%)	30.09.2020 (w tys. zł/%)	31.12.2020 (w tys. zł/%)
Zabezpieczenie przed utratą płynności (aktywa płynne)	20 511	40 218	78 832	56 027
Suma wypływów płynności	14 401	15 268	17 827	20 128
Suma wpływów płynności	5 899	6 159	675	5 127
Wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR - Liquidity Coverage Ratio)	241,25%	441,52%	459,61%	373,48%

W Banku obowiązywały również limity luki niedopasowania, które ustalały pożądaną wielkość wskaźnika płynności skumulowanej w poszczególnych przedziałach czasowych.

Wskaźnik płynności skumulowanej określał dopuszczalny poziom ryzyka płynności. Wysokość limitów została ustalona w oparciu o wprowadzone w Banku zasady finansowania polegające na przyjęciu reguły, że w krótkich okresach czasu Bank powinien zapewniać pokrycie aktywami zobowiązań, natomiast w długich okresach czasu Bank powinien posiadać wystarczającą wielkość pasywów długoterminowych do sfinansowania aktywów długoterminowych. Przyjęcie takich zasad zostało również odzwierciedlone w nadzorczych normach płynności. Na koniec 2020 roku limity luki nie zostały przekroczone.

Luka płynności to zestawienie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w danym przedziale czasowym. Luka płynności (urealniona) to zestawienie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w danym przedziale czasowym uwzględniające założenia co do możliwych zachowań pozycji aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych w celu realnego ustalenia przyszłego poziomu płynności. Szacowanie urealnionych przepływów pieniężnych wymaga wypracowania przez bank własnej, ostrożnościowej techniki ich oceny uwzględniającej założenia dotyczące m. in. wcześniejszych wypłat depozytów, późniejszych spłat kredytów, stabilności źródeł finansowania, zasad wpływu na pozycję płynności zobowiązań i należności warunkowych oraz innych transakcji pozabilansowych, kosztów wymuszonej sprzedaży aktywów czy zmian sytuacji gospodarczej i upodobań klientów.

Analiza ryzyka otwartych pozycji płynności (analiza luki płynności) opiera się na następujących założeniach:

- 1) Analiza ryzyka otwartych pozycji sporządzana jest w oparciu o zestawienie niedopasowania terminów płatności aktywów i pasywów, oraz zobowiązań pozabilansowych otrzymanych i udzielonych; w wierszach grupowane są poszczególne składniki aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych; w kolumnach znajdują się przedziały wskazujące na terminy zapadalności aktywów oraz wymagalności pasywów i zobowiązań pozabilansowych otrzymanych i udzielonych;
- 2) Analiza pozwala określić poziom płynności w poszczególnych przedziałach czasowych (w tym skumulowanych, liczonych od dnia, na który sporządzane jest zestawienie, do wybranego momentu w przyszłości)

Tabela nr 18 zawiera informację na temat kształtowania się urealnionej skumulowanej luki płynności wg stanu na dzień 31.12.2020 r.

Tabela 18. Urealniona skumulowana luka płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

Wyszczególnienie	SUMA	A'vista	> 24 h <= 7 dni	<= 1 m-ca	> 1 m- ca <= 3 m-cy	> 3 m-cy <= 6 m- cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
Aktywa	161 238	6 230	60 044	3 462	18 327	2 357	5 351	6 841	15 583	15 405	13 463	14 176
Pasywa	161 238	40 513	399	1 273	1 654	1 099	902	63	11	0	0	115 324
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	3 069	2 340	0	729	0	0	0	0	0	0	0	0
Luka		-36 624	59 646	1 461	16 673	1 258	4 448	6 778	15 572	15 405	13 463	-101 149
Luka skumulowana	-	-36 624	23 022	24 483	41 156	42 414	46 862	53 640	69 212	84 617	98 080	-3 069

Na podstawie analizy luki płynności Bank oblicza wskaźniki płynności, które na dzień 31.12.2020 r. wyniosły:

- wskaźnik płynności do 1 miesiąca: 1,54
- wskaźnik płynności do 3 miesięcy: 1,88

Wskaźnik ten znalazł się znacznie powyżej ustalonego na poziomie min. 1,00 limitu ostrożnościowego i świadczy o dużej płynności finansowej Banku w dłuższym horyzoncie czasowym.

- wskaźnik płynności do 1 roku: 1,96
- wskaźnik płynności do 2 lat: 2,09
- wskaźnik płynności do 5 lat: 2,41

Również pozostałe wskaźniki płynności obrazujące płynność Banku w dłuższych okresach czasowych znalazły się znacznie powyżej ustalonych limitów ostrożnościowych. Wszystkie wskaźniki obrazujące sytuację płynnościową Banku na dzień 31.12.2020 r. nie przekroczyły granic ustalonych w Banku limitów ostrożnościowych.

Na koniec roku 2020 ryzyko płynności Banku znajdowało się na bezpiecznym poziomie, co wynika z odpowiedniego monitorowania wskaźników płynnościowych. Stabilność bazy depozytowej nie była zagrożona.

Testy warunków skrajnych badają wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank.

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank przeprowadzał w okresach miesięcznych testy warunków skrajnych:

- 1) wrażliwości – w oparciu o które szacowany był kapitał wewnętrzny oraz wykonywany był pomiar wpływu zmian parametrów makroekonomicznych na poziom ryzyka płynności i ryzyka finansowania (Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej zakładającej nagły wzrost wpływów o 20 % i oblicza wskaźnik LCR zgodnie z powyższymi założeniami, a następnie zestawia go z poziomem wskaźnika min. 100% zgodnie z wymogami nadzorczymi)
- 2) scenariuszowe – w oparciu o które budowane były awaryjne plany płynności oraz wyznaczana była nadwyżka środków (poziom bufora płynności), a także określanie maksymalnego okresu obsługi klientów w przypadku różnej dynamiki wpływu środków w sytuacji kryzysowej;
- 3) odwrócone – polegające na przyjęciu założenia wystąpienia negatywnych skutków zmaterializowania się ryzyka płynności oraz określeniu scenariuszy w ramach analizy scenariuszowej, które mogłyby do takich sytuacji doprowadzić.

Wyniki testów warunków skrajnych wykazały, że Bank posiadał konieczny do utrzymania poziom bufora płynności. O wynikach testów informowany był Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza. Testy warunków skrajnych były wykorzystywane do zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania oraz ustalania wysokości poziomów limitów.

Z wynikami testów warunków skrajnych powiązane są plany awaryjne. Plany awaryjne są zintegrowane z ciągłym procesem analizy ryzyka płynności w Banku, założeniami oraz rezultatami testów warunków skrajnych. Osoba odpowiedzialna za zarządzanie płynnością dokonuje przeglądu planów awaryjnych nie rzadziej niż raz w roku (a w przypadku zmian warunków rynkowych lub skali prowadzonej działalności z większą częstotliwością) i w razie potrzeby zmienia ich zapisy, dostosowując je do rodzaju prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka, po uprzednim zaopiniowaniu tych zmian przez Zarząd Banku i zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.

Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, był przygotowany do przezwyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Plany awaryjne opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Szczegółowy wykaz

podejmowanych działań w sytuacji awaryjnej zawarty został w „*Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie*”. Plany awaryjne podlegały testowaniu (z częstotliwością roczną) i mają na celu:

- a) uzyskanie potwierdzenia, że podział odpowiedzialności jest właściwy i zrozumiały,
- b) sprawdzeniu możliwości dokonywania transferu gotówki,
- c) przegląd możliwości uruchomienia planu awaryjnego w krótkim czasie,
- d) testowanie kluczowych założeń takich jak możliwość sprzedaży niektórych płynnych aktywów, wykorzystywanie możliwości finansowania się z Banku Zrzeszającego lub innego podmiotu finansowego, wykorzystania otrzymanych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania

W roku 2020 nie wystąpiły czynniki warunkujące wprowadzenie Planu awaryjnego działania na wypadek utraty płynności.

W celu identyfikacji zwiększającego się ryzyka, rosnącego zapotrzebowania na płynność, stworzenia możliwości wczesnego podejmowania działań w celu ograniczania ryzyka, Bank wprowadził zestaw wskaźników płynności. Wskaźniki te podzielone zostały na wskaźniki ilościowe i jakościowe, a informacja o ich przekroczeniu przekazywana była wraz z proponowanymi kierunkami działań niezwłocznie Zarządowi, który podejmował stosowne decyzje zmierzające albo do ograniczenia ryzyka płynności i finansowania i uzyskania pożądanych wielkości wskaźników, bądź o czasowym akceptowaniu przekroczenia limitu, albo o korekcie obowiązujących limitów. Ponadto Bank w analizie limitów ustalonych dla poszczególnych wskaźników stosował wskaźniki wczesnego ostrzegania. Wskaźnikami tymi jest stopień ich wykorzystania w stosunku do ustalonego limitu. Ustalono, iż symptomem wczesnego ostrzegania jest wykorzystanie danego limitu w wartości powyżej 90 %.

Proces pomiaru ryzyka płynności i ryzyka finansowania był uzupełniany o analizę wskaźników płynności.

Tabela nr 19 zawiera informację na temat kształtowania się kluczowych wskaźników zabezpieczenia płynności.

Tabela 19. Kluczowe wskaźniki zabezpieczenia płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020 r.	Limit wewnętrzny	Poziom wykorzystania limitu
Aktywa płynne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	49,48	min 20	40%
Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad) [%]	173,14	min 90	52%
Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	2 599,69	min 350	13%
Kredyty - wg wartości nominalnej / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	40,65	max 70	58%
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	1,90	max 10	19%

Tabela nr 20 zawiera informację na temat kształtowania się wskaźników stabilności bazy depozytowej.

Tabela 20. Wskaźniki stabilności bazy depozytowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020 r.	Limit wewnętrzny	Poziom wykorzystania limitu
Depozyty stabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	63,43	min 50	79%
Depozyty niestabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	28,58	max 40	71%

Tabela nr 21 zawiera informację na temat kształtowania się wskaźników finansowania aktywów długoterminowych.

Tabela 21. Wskaźniki finansowania aktywów długoterminowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2020 r.	Limit wewnętrzny	Poziom wykorzystania limitu
Depozyty stabilne (50% ich wartości) + Fundusze własne / Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat [%]	219,70	min 150	68%
Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje ogółem [%]	44,09	max 65	68%

Ryzyko płynności i ryzyko finansowania analizowane było na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych oraz na posiedzeniach Zarządu w cyklach miesięcznych. Zarząd Banku, Główny Księgowy oraz Dyrektor Oddziału otrzymywali sprawozdania, zawierające niezbędne informacje odnośnie płynności w okresach miesięcznych. Na wniosek

Członka Zarządu lub Rady Nadzorczej ryzyko płynności i ryzyko finansowania mogło być omawiane ze zwiększoną częstotliwością.

W zakresie ryzyka płynności Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz sporządzało przepływy pieniężne – codziennie. Informacje o kształtowaniu się nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiane były na każdym posiedzeniu Zarządu.

Najważniejsze aspekty ryzyka płynności, na które był narażony Bank i które podlegały monitorowaniu dotyczyły koncentracji dużych depozytów oraz odpływu środków budżetowych.

W celu utrzymywania ryzyka płynności i ryzyka finansowania na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymywał odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogły być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

Podejmowane przez Zarząd działania w zakresie ryzyka płynności i ryzyka finansowania realizowane były zgodnie z celami działalności Banku określonymi w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie” a także przyjętym modelem biznesowym Banku. Metody zarządzania były odpowiednie do skali prowadzonej działalności, do istotności i złożoności ryzyka oraz na bieżąco były dostosowywane do nowych czynników i źródeł ryzyka. Zatem podejmowane ryzyko było zgodne z przyjętymi założeniami Strategii oraz Polityki Banku. Bank posiadał wystarczającą ilość aktywów na pokrycie zobowiązań krótkoterminowych oraz bezpieczną ilość pasywów długoterminowych do sfinansowania długoterminowych aktywów. Bank zabezpieczony był wystarczającą ilością kapitału na ewentualne ryzyko. Z uwagi na przynależność Banku do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności lub wypłacalności, Bankowi mogła zostać udzielona pomoc finansowa z Funduszu Zabezpieczającego w Systemie Ochrony Zrzeszenia Banku BPS, co wpływało na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Na dzień 31.12.2020 r. Bank nie wyznaczał wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności.

Sytuację płynnościową ocenia się jako stabilną a podejmowane działania, realizujące założenia przyjętych strategii i polityk dostosowane zostały do skali działania i profilu ryzyka oraz uwzględniały czynniki otoczenia Banku wpływające na ten profil.

15. Ryzyko operacyjne

Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru, wyliczał wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawowego wskaźnika (BIA).

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 31.12.2020 r. wyniósł 562 tys. zł.

Podstawę oceny adekwatności pokrycia ryzyka operacyjnego regulacyjnym wymogiem kapitałowym stanowiły poniesione (rzeczywiste) i potencjalne koszty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego.

W Banku prowadzone było systematyczne gromadzenie danych związanych z ryzykiem operacyjnym w dedykowanym do tego celu systemie informatycznym.

Zaewidencjonowaną ilość i wysokość strat operacyjnych (rzeczywistych i potencjalnych) w roku 2020 w poszczególnych kategoriach ryzyka zawiera **Tabela nr 22**.

Tabela 22. Ilość i wysokość strat operacyjnych w poszczególnych kategoriach ryzyka

dot. zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego zarejestrowanych w bazie w okresie 01.01.2020-31.12.2020			Zestawienie zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego, skutkujących rzeczywistymi stratami (w szt. /w tys. zł.) z okresu 01.01.2020 - 31.12.2020 r.	
			Miara	LINIE BIZNESOWE RAZEM
Definicje zgodne z klasyfikacją rodzajów zdarzeń (art. 324 CRR)	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Liczba zdarzeń	szt.	39
		łączna kwota strat (bez uwzględniania ewentualnych odzysków) dla zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego niepowiązanych z ryzykiem kredytowym	tys. zł	1,72
	Oszustwo zewnętrzne	Liczba zdarzeń	szt.	1
		łączna kwota strat (bez uwzględniania ewentualnych odzysków) dla zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego niepowiązanych z ryzykiem kredytowym	tys. zł	3,16
	Oszustwo wewnętrzne	Liczba zdarzeń	szt.	0
		łączna kwota strat (bez uwzględniania ewentualnych odzysków) dla zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego niepowiązanych z ryzykiem kredytowym	tys. zł	0,00
	Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu	Liczba zdarzeń (szt.)	szt.	26
		łączna kwota strat (bez uwzględniania ewentualnych odzysków) dla zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego niepowiązanych z ryzykiem kredytowym	tys. zł	24,45
	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Liczba zdarzeń (szt.)	szt.	3
		łączna kwota strat (bez uwzględniania ewentualnych odzysków) dla zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego niepowiązanych z ryzykiem kredytowym	tys. zł	3,04
	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Liczba zdarzeń (szt.)	szt.	0
		łączna kwota strat (bez uwzględniania ewentualnych odzysków) dla zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego niepowiązanych z ryzykiem kredytowym	tys. zł	0,00
	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Liczba zdarzeń (szt.)	szt.	0
		łączna kwota strat (bez uwzględniania ewentualnych odzysków) dla zdarzeń z tytułu ryzyka operacyjnego niepowiązanych z ryzykiem kredytowym	tys. zł	0,00

W badanym okresie nie wystąpiły zdarzenia operacyjne, w przypadku których należałoby podjąć szczególne działania naprawcze.

16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Bank posiadał ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego.

Bank stosował metody wyceny papierów kapitałowych zgodnie z Ustawą o rachunkowości z 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 330). Metody te zostały opisane w „Instrukcji – Zasady rachunkowości w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”. Zgodnie z obowiązującą regulacją udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych wyceniane były według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia – jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności, wartość w cenie nabycia można było przeliczać do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeliczania rozliczyć zgodnie z art. 35 ust. 4 w/w Ustawy.

Zgodnie z „Instrukcją - Zasadami rachunkowości w Banku Spółdzielczym w Pilźnie” skutki wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży Bank odnosi na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny.

Bank nie posiadał ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego.

Bank był zaangażowany w akcje Banku Zrzeszającego BPS S.A. w celu jego dokapitalizowania.

Tabela 23. Ekspozycje kapitałowe w portfelu bankowym Banku Spółdzielczego w Pilźnie

		Wartość bilansowa (w tys. zł)
1	Akcje w Banku Zrzeszającym BPS	947

17. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma charakter:

2) skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku

oraz

3) całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyk bankowych.

Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe zarządzane przez jednostki i komórki organizacyjne Banku. Pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank dokonywał w okresach miesięcznych, dla wszystkich walut łącznie w przeliczeniu na PLN.

Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zapewniał rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od pomiaru lub szacowania, monitorowania i kontroli ryzyka.

Poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej Bank dążył do optymalizacji marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu ich zmian.

Ryzyko przedterminowych spłat kredytów lub zerwań depozytów Bank ocenił jako niski. Ryzyko opcji klienta zarządzane było w szczególności przez stosowaną politykę cenową oraz taryfą opłat i prowizji.

W ramach pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank przeprowadzał w okresach kwartalnych testy warunków skrajnych. Wyliczone na podstawie przeprowadzonych testów warunków skrajnych dot. ryzyka stopy procentowej wskaźniki zmiany wartości ekonomicznej kapitału nie wymagały zgłoszenia do Komisji Nadzoru Finansowego i nie przekraczały dopuszczalnych norm. Wyniki testów warunków skrajnych na datę 31.12.2020 r.:

W ramach testów warunków skrajnych, bada się w Banku wpływ równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 100 p.b., na:

1/ zmianę wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy, w relacji do funduszy własnych i w relacji do annualizowanego wyniku odsetkowego:

- wzrost stóp procentowych: zmiana wyniku ods. wynosi 1,6% funduszy własnych, 8,4% wyniku odsetkowego;

- spadek stóp procentowych: zmiana wyniku ods. wynosi 11% funduszy własnych, 57,4% wyniku odsetkowego.

2/ zmianę wartości ekonomicznej kapitału (zmiana EVE) w relacji do funduszy własnych:

- wzrost stóp procentowych o +/-200 p.b. – zmiana wartości ekonomicznej wynosi 25 tys. zł co stanowi 0,20 % funduszy własnych;

- spadek stóp procentowych o +/-200 p.b. - zmiana wartości ekonomicznej wynosi 164,6 tys. zł co stanowi 1,34 % funduszy własnych;

- test scenariuszowy - spadek wartości ekonomicznej kapitału banku (EVE) w wyniku szoku ryzyka stopy procentowej w relacji do kapitału Tier 1 banku - wartość zmiany maksymalna wynosi 191 tys. zł co stanowi 1,55% funduszy własnych.

Test warunków skrajnych wykazał, że zagrożeniem dla zmian wyniku odsetkowego jest spadek stóp procentowych, a podstawowym czynnikiem mającym wpływ na spadek wyniku odsetkowego jest większa wrażliwość na zmiany oprocentowania aktywów niż pasywów (wyższy spadek przychodów odsetkowych w stosunku do kosztów) – efekt niskich stóp procentowych po stronie zobowiązań (depozyty bieżące). Test warunków skrajnych, przy występującym niedopasowaniu w przedziałach przeszacowania oraz ryzyku bazowym wykazał, że nagły spadek stóp procentowych może obniżyć dochód odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy; wpływ ryzyka stopy procentowej na sytuację ekonomiczno-finansową Banku oceniono jako podwyższony. W mniejszym stopniu zastosowane zmiany stóp procentowych w ramach testów warunków skrajnych wpływają na zmianę wartości ekonomicznej kapitału.

Wyniki testu warunków skrajnych wykorzystywane były w procesie szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego w Banku. Na dzień 31.12.2020r. Bank nie tworzył wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

Łączne niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi (luka skumulowana) na dzień 31.12.2020 r. wyniosło 5 284 tys. zł (wskaźnik luki 0,03), co oznacza, że wystąpiła ogółem luka dodatnia. Przy występującej na koniec grudnia 2020 roku strukturze aktywów i pasywów, niekorzystnym dla sytuacji finansowej Banku byłby spadek stóp procentowych. Analiza ryzyka stopy procentowej w kontekście zmiany wyniku odsetkowego

na skutek istniejącego niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi przy założeniu zniżających stóp procentowych [- 100 p.b.] wykazała, iż na zmianę wyniku odsetkowego Banku większy wpływ ma ryzyko bazowe, głównie z tytułu wysokiego poziomu depozytów z niskim oprocentowaniem poniżej 1%.

18. Polityka w zakresie wynagrodzeń

Zasady polityki wynagradzania zawierały następujące procedury wewnętrzne:

- 1) *„Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Pilźnie”,* zatwierdzona Uchwałą Nr 22/2019 Rady Nadzorczej Banku z dnia 16.07.2019 r.
- 2) *„Regulamin wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Pilźnie”,* wprowadzony Uchwałą Zarządu nr 74/2020 z dnia 17.12.2020 r.
- 3) *„Regulamin wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie”* wprowadzony Uchwałą Zarządu nr 25/2017 z dnia 17.10.2017 r.

Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2020 r. co najmniej jeden raz. Z uwagi na skalę działalności Banku Rada Nadzorcza nie powołała komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Po uwzględnieniu zasady proporcjonalności, jako osoby mające istotny wpływ na ryzyko Banku jednocześnie podlegające zasadom zmiennym składnikom wynagrodzeń uznano w Banku Członków Zarządu. Zmienne składniki wynagrodzeń obejmowały premie przyznawane Członkom Zarządu przez Radę Nadzorczą. Podstawą określenia wysokości premii indywidualnych Członków Zarządu była ocena wyników, dokonana w oparciu o właściwe dla danego stanowiska kryteria premiowania. Kryteria premiowania miały charakter:

- 1) celów wskaźnikowych – wyrażonych ilościowo oczekiwań dotyczących wyników całego Banku, lub indywidualnych osiągnięć osoby ocenianej,
- 2) kryteriów jakościowych, zgodnie z którymi oceniany był sposób, w jaki osoba oceniana osiągnęła wyniki i realizowała wynikające z pełnionych funkcji zadania i obowiązki służbowe. Cele wskaźnikowe odnoszące się do wyników całego Banku dotyczyły następujących wskaźników:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),

- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,
- 6) wynik z tytułu rezerw celowych.

Ocena wyników wyrażonych wskaźnikami i zadaniami uwzględniana była w ocenie wyników za okres trzyletni. Ocena kryteriów jakościowych w 2020 r. dokonywana była w okresach kwartalnych przez Radę Nadzorczą. Wyniki oceny Członków Zarządu za dany kwartał oraz trzyletni okres oceny ogłaszane były w formie załącznika do protokołów Rady Nadzorczej. Wysokość premii indywidualnej była obliczana jako określony procent wynagrodzenia zasadniczego Członka Zarządu. Wynagrodzenia zmienne były przyznawane i wypłacane, gdy odpowiadały sytuacji finansowej całego Banku oraz uzasadnione były wynikami indywidualnymi poszczególnych Członków Zarządu. Bank stosując się do zasady proporcjonalności nie stosował polityki odraczania płatności wynagrodzeń zmiennych wobec członków Zarządu. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie przekroczył 100% w odniesieniu do każdego członka Zarządu.

Tabela nr 24 przedstawia wartość wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku za rok 2020.

Tabela 24. Wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku za rok 2020

Wynagrodzenia Członków Zarządu za rok 2020 (w zł)	
Wynagrodzenie stałe	297 690
Wynagrodzenie zmienne	81 787
Suma	379 477

19. Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni finansowej liczony jest jako wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym

przrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. wartość wskaźnika dźwigni wyniosła 7,55%.

Proces zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej regulowała „Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, zatwierdzona przez Radę Nadzorczą.

Wskaźnik dźwigni w 2020 r. kształtował się równomiernie w poszczególnych okresach, nie wystąpiły czynniki mające istotny wpływ na jego poziom.

Kształtowanie się wartości dźwigni finansowej zawiera **Tabela nr 25**.

Tabela 25. Kształtowanie się wartości dźwigni finansowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

		Wskaźnik (w tys. zł/ %)
W pełni wprowadzona definicja	Fundusze Tier I skorygowane o wartości niematerialne i prawne, przekroczenie 10% Tier I przez zaangażowanie kapitałowe w sektor finansowy / Sumę wartości bilansowej aktywów i nominalnej zobowiązań pozabilansowych (udzielonych)	12 292 / 162 757
		7,55
Definicja przejściowa	Fundusze Tier I / Sumę wartości bilansowej aktywów i nominalnej zobowiązań pozabilansowych (udzielonych)	12 292 / 162 757
		7,55

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni zawiera **Tabela nr 26**.

Tabela 26. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

L.p.	Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni	Kwota mająca zastosowanie (w tys. zł)
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	161 280
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	1 486
7	Inne korekty	(9)
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	162 757

Zestawienie dotyczące ujawnienia wskaźnika dźwigni zawiera **Tabela nr 27**.

Tabela 27. Ujawnienie wskaźnika dźwigni Banku Spółdzielczego w Pilźnie

L.p.	Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych (w tys. zł)
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	161 280
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	(9)
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	161 271
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	3 069
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-1 583
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	1 486
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	12 292
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	162 757
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,55

**Wyciąg prezentuje tylko wypełnione wiersze tabeli.*

Zestawienie dotyczące podziału ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) zawiera **Tabela nr 28**.

Tabela 28. Zestawienie dotyczące podziału ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

L.p.	Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych (w tys. zł)
WYCIĄG*		
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	161 251
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	161 251
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	34 898
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	39 944
EU-7	Instytucje	55 719
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	11 745
EU-9	Ekspozycje detaliczne	1 612
EU-10	Przedsiębiorstwa	6 070
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 604
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	7 659

*Wyciąg prezentuje tylko wypełnione wiersze tabeli.

20. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

21. Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego

Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

W Banku obowiązywała następująca regulacja dotycząca wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi: „Instrukcja Zasady monitoringu ekspozycji kredytowych i przeglądu zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”.

Podstawowe zabezpieczenia stosowane w Banku w 2020 r. to:

- 1) Weksel własny in blanco
- 2) Hipoteka
- 3) Poręczenie wekslowe
- 4) Poręczenie według praw cywilnego
- 5) Przelew wierzytelności na zabezpieczenie (cesja)
- 6) Przelew praw z umów ubezpieczeniowych
- 7) Przystąpienie do długu i przejęcie długu
- 8) Przewłaszczenie na zabezpieczenie
- 9) Zastaw rejestrowy
- 10) Kaucja
- 11) Blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym
- 12) Pełnomocnictwo do rachunku

Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.

Bank badał koncentrację ryzyka kredytowego w odniesieniu do rodzajów stosowanych zabezpieczeń.
Zestawienie dotyczące całkowitej wartości ekspozycji objętej zabezpieczeniem stanowiącym pomniejszenie podstawy naliczenia rezerwy celowej/ odpisu aktualizującego zawiera **Tabela nr 29**.

Tabela 29. Zestawienie dotyczące całkowitej wartości ekspozycji objętej zabezpieczeniem stanowiącym pomniejszenie podstawy naliczenia rezerwy celowej/ odpisu aktualizującego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie wg wartości nominalnej

Wartość ekspozycji objętej zabezpieczeniem stanowiącym pomniejszenie podstawy naliczenia rezerwy celowej/ odpisu aktualizującego należności	Wartość pomniejszenia podstawy obliczenia rezerwy celowej/ odpisu aktualizującego (w tys. zł)	Wartość ekspozycji (w tys. zł)
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 151	5 353

22. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank nie stosował zaawansowanych metod w pomiarze ryzyka operacyjnego.

23. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Bank nie stosował wewnętrznych modeli w pomiarze ryzyka rynkowego.

24. Zasady funkcjonowania w Banku systemu kontroli wewnętrznej

1. Bank Spółdzielczy w Pilźnie odpowiednio do zapisów 1.11 Rekomendacji H wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego w 2017 r. dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach przekazuje do informacji funkcjonujący w Banku opis systemu kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej określał uchwalony przez Zarząd Banku i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą „*Regulamin kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie*”.

2. Cele systemu kontroli wewnętrznej:

W Banku funkcjonował system kontroli wewnętrznej, który był dostosowany do charakteru i profilu ryzyka skali działalności Banku, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowił podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności.

Celem podstawowym (ogólnym) systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z Ustawą *Prawo bankowe* były zapewnione:

- 1) Skuteczność i efektywność działania Banku,
- 2) Wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- 3) Przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) Zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,

W ramach celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnił cele szczegółowe. Do szczegółowych celów systemu kontroli wewnętrznej należało zapewnienie:

- 1) przestrzegania przepisów prawa oraz obowiązujących w banku regulacji wewnętrznych;
- 2) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 3) funkcjonowania w Banku systemu informacji zarządczej;
- 4) skuteczności ujawniania błędów i nieprawidłowości oraz podejmowania skutecznych działań naprawczych lub korygujących;
- 5) realizacji określonych i wymaganych przez Zarząd celów i polityk Banku;

- 6) kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur księgowych;
- 7) jakości (dokładności i niezawodności) systemów:
 - a) księgowego,
 - b) sprawozdawczego,
 - c) operacyjnego,
- 8) adekwatności, funkcjonalności i bezpieczeństwa systemu informatycznego;
- 9) efektywności wykorzystania dostępnych środków, w tym funduszy własnych i zasobów we wszystkich obszarach działalności Banku,
- 10) struktury organizacyjnej Banku, w tym w zakresie podziału kompetencji i koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi i stanowiskami pracy, a także systemu tworzenia i obiegu dokumentów i informacji;
- 11) oceny funkcjonowania systemów wewnętrznych w aspekcie poprawy efektywności działania Banku,
- 12) prawidłowości procesu zlecania czynności przez Bank do wykonania podmiotom zewnętrznym,
- 13) prawidłowego i skutecznego funkcjonowania procesu zarządzania ryzykiem istotnym (kredytowym, płynności, operacyjnym, rynkowym, wyniku finansowego, braku zgodności itp.) w tym doskonalenia metod zarządzania.

3. Zadania kontroli wewnętrznej:

W Banku testowaniem w ramach kontroli wewnętrznej obejmuje się kluczowe mechanizmy kontroli. Testowanie obejmuje w szczególności działania zmierzające do porównywania stanów faktycznych ze stanami postulowanymi lub pożądanymi, wyznaczonymi przez obowiązujące regulacje wewnętrzne Banku (strategie, plany, polityki, procedury).

Zakres mechanizmów kontrolnych objętych testowaniem jest określony w wewnętrznych instrukcjach oraz ujęty w macierzy funkcji kontroli.

Kontrola wewnętrzna ocenia mechanizmy kontroli wewnętrznej z punktu widzenia:

- 1) sprawności organizacji,
- 2) ryzyka,
- 3) celowości działań,
- 4) efektywności,

- 5) rzetelności,
- 6) legalności.

Badania w ramach audytu wewnętrznego przeprowadzane są przez Spółdzielnię Systemu Ochrony, z którą Bank ma zawartą umowę.

4. Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej Banku i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej

1) Zarząd Banku:

- a. był odpowiedzialny za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnienie niezależności komórek,
- b. podejmował działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką ds. zgodności, komórką kontroli, komórką audytu wewnętrznego, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- c. ustanowił kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i przedstawił je Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia,
- d. ustanowił odpowiednie zasady projektowania, zatwierdzania i wdrożenia mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku,
- e. zatwierdził kryteria wyboru procesów istotnych uwzględniające strategię działania Banku oraz listę procesów istotnych,
- f. zapewnił dokonywanie regularnego przeglądu wszystkich procesów istotnych,
- g. odpowiadał za adekwatność i skuteczność mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
- h. ustanowił odpowiedni zakres i kryteria niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujących weryfikację bieżącą i testowanie,
- i. zapewnił funkcjonowanie matrycy funkcji kontroli oraz przypisywał zadania związane z zapewnieniem jej funkcjonowania,
- j. ustanowił zasady raportowania co najmniej o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania,

k. w przypadku wykrycia nieprawidłowości w systemie kontroli wewnętrznej podejmował odpowiednie działania w celu ich usunięcia, w tym określenie środków naprawczych i dyscyplinujących,

l. odpowiadał za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, w tym za opracowanie polityki zgodności Banku zapewniającej jej przestrzeganie oraz składanie Radzie Nadzorczej i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności,

m. nie rzadziej niż raz w roku informował Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia swoich zadań ze szczególnym uwzględnieniem:

- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej,
- skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym podjętych środków naprawczych i dyscyplinujących,
- zapewniania niezależności komórce ds. zgodności,
- zapewniania odpowiednich zasobów kadrowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracownika komórki do spraw zgodności.

2) Rada Nadzorcza:

a. sprawowała nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania tj. systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku,

b. monitorowała skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki ds. zgodności, Zarządu Banku oraz na podst. opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,

c. na podstawie opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej dokonywała co najmniej raz w roku oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz co najmniej raz w roku oceniała stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,

d. w ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych:

- nadzorowała wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- zatwierdzała politykę zgodności banku,
- najmniej raz w roku oceniała stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,
- powoływała Komitet Audytu,
- zatwierdzała kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej ustanowione przez Zarząd.

3) Komitet Audytu Rady Nadzorczej:

- a. pełnił funkcję opiniodawczo-doradczą,
- b. monitorował proces sprawozdawczości finansowej,
- c. monitorował skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- d. monitorował wykonywanie czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzanie przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,
- e. kontrował i monitorował niezależność biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone były przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- f. informował Radę Nadzorczą Banku o wynikach badania oraz wyjaśniał, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu w procesie badania,
- g. dokonywał oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażał zgodę na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku,
- h. opracowywał politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- i. opracowywał politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,

- j. określał procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank,
- k. przedstawiał Radzie Nadzorczej rekomendacje dotyczące powołania biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej. o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami,
- l. przedkładał zalecenia mające na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.

5. Przyjęty w ramach struktury organizacyjnej schemat organizacji trzech linii obrony przedstawiał się następująco:

system kontroli wewnętrznej był zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (trzy linie obrony):

- 1) na pierwszy poziom składało się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka,
- 2) na drugi poziom składało się:
 - a. zarządzanie ryzykiem realizowane przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych,
 - b. działalność komórki ds. zgodności, realizowanej przez stanowisko zgodności, Bank mógł powierzyć realizację zadań komórki kontroli Bankowi Zrzeszającemu na podstawie odrębnie zawartych umów.
- 3) na trzeci poziom składała się działalność audytu wewnętrznego realizowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na zasadach określonych w umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia.

6. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębniał:

- 1) funkcję kontroli,
- 2) komórkę ds. zgodności,
- 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego.
 - 1) Funkcja kontroli:
 - a. miała za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku,
 - b. realizowana była na pierwszym i drugim poziomie zarządzania (I i II linia obrony),

c. miała podstawowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa Banku, uzyskiwania wymaganej jakości i poprawności wykonywanych czynności, zapobieganiu i eliminacji nieprawidłowości i nadużyć oraz minimalizowania ryzyka,

d. obejmowała stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,

e. realizacja zadań funkcji kontroli polegała na:

- stosowaniu mechanizmów kontrolnych w toku realizacji procesów istotnych,
- niezależnym realizowanym w trakcie roku monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- raportowaniu w ramach funkcji kontroli tj. sprawozdawaniu wyników działania funkcji kontroli (np. realizacja planów) oraz wyników monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych,

f. za zaprojektowanie i prawidłowe działanie funkcji kontroli odpowiedzialni byli kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych w Banku,

g. kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku obowiązani byli systematycznie oceniać stopień przestrzegania mechanizmów kontroli, a także ich dopasowanie do poziomu ryzyka wynikającego z charakterystyki procesów Banku, w ramach których realizowane były czynności,

h. obowiązek realizacji działań w ramach funkcji kontroli wynikał z:

- zakresu zadań i odpowiedzialności,
- „Regulaminu organizacyjnego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”,
- „Regulaminu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”,
- matrycy funkcji kontroli,
- regulacji wewnętrznych dotyczących realizacji procesu (polityki, instrukcje, regulaminy).

2) Komórka ds. zgodności:

a. struktura organizacyjna komórki ds. zgodności była dostosowana do zakresu prowadzonej działalności oraz ryzyka na jaki Bank jest narażony,

b. działalność komórki ds. zgodności realizowana była przez jednoosobowe stanowisko zgodności,

c. stanowisko zgodności miało za zadanie identyfikację, ocenę, kontrole i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,

d. usytuowanie organizacyjne komórki ds. zgodności w strukturze organizacyjnej gwarantowało niezależność tej komórce poprzez:

- bezpośrednią podległość Prezesowi Zarządu,
- możliwość bezpośredniego i jednoczesnego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą,
- uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej,
- szczególny tryb powoływania za zgodą Rady Nadzorczej,
- szczególny tryb odwoływania,
- szczególny tryb poziomu wynagrodzeń,
- ochronę przed rozwiązaniem stosunku pracy lub przesunięciem - po uprzednim wysłuchaniu pracownika tej komórki przez Radę Nadzorczą,
- w przypadku zmiany na stanowisku zgodności Bank informował KNF wraz ze wskazaniem przyczyn.

7. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą.

1) Zarząd Banku ustanowił kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na pierwszym i drugim poziomie. Do kryteriów należały:

- a. ocena realizacji zatwierdzonych celów strategicznych,
- b. osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimów wskaźnikowych określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia,
- c. ocena zmaterializowania ryzyka reputacji Banku,
- d. wyniki kontroli/przeglądów/audytów Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i audytów zewnętrznych realizowanych przez komórki wewnętrzne Banku i instytucje zewnętrzne,
- e. ilość błędów znaczących i krytycznych identyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania,
- f. trend w ilościach skarg Klientów do KNF z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych,
- g. ilość i kwota strat operacyjnych (trend),

h. przekraczanie limitów ustanowionych przez Bank.

2) Kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej podlegały okresowej (rocznej) aktualizacji i zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą,

3) Rada Nadzorcza na podstawie opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej dokonywała co najmniej raz w roku oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz co najmniej raz w roku oceniała stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,

4) Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej dokonywana była na podstawie:

- a. opinii komórki Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
- b. informacji Zarządu,
- c. okresowych raportów komórki ds. zgodności,
- d. raportów komórki audytu wewnętrznego,
- e. ustaleń dokonywanych przez biegłego rewidenta,
- f. ustaleń wynikających z kontroli zewnętrznych, w tym KNF,

5) Roczna ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej Banku służyła m.in.:

- a. uświadomieniu istotnych błędów i słabości systemu kontroli wewnętrznej,
- b. określeniu z czego błędy i słabości systemu kontroli wewnętrznej wynikały, w jakim zakresie miały, mają lub mogą mieć wpływ na Bank,
- c. ustaleniu rodzaju i charakteru zmian, które nastąpiły od ostatniej oceny,
- d. analizie poprawności procesu bieżącego monitorowania ryzyka i systemu kontroli wewnętrznej,
- e. rozważeniu potrzeby zwiększonego nadzoru systemu kontroli wewnętrznej.

6) O wynikach oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej Bank informował Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,

7) Ocena dokonywana była zgodnie z kryteriami zawartymi w „Regulaminie kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”.

Pilzno, 16 lipiec 2021 r.

Sporządził:

Barbara Kędzior – Stanowisko ds. ryzyk, planowania i analiz

Specjalista ds. ryzyk,
planowania i analiz
BK
mgr Barbara Kędzior

Zweryfikował:

Marta Plewa – Stanowisko ds. samorządowo-kadrowych oraz ds. zgodności

Stanowisko ds. zgodności
Plewa
mgr Marta Plewa

Zaakceptował:

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pilźnie

BANK SPÓŁDZIELCZY
W PILŹNIE

Kosowska Jęsek Ohu

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pilźnie z siedzibą 39-220 Pilzno, ul. Grodzka 2 niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji według stanu na dzień 31.12.2020 r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka.

Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Załącznik nr 2 do niniejszej Informacji zawiera dane liczbowe wskaźników finansowych. charakteryzujących działalność Banku.

Podpisy członków Zarządu:

Barbara Kosowska
Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU

Kosowska

mgr Barbara Kosowska

.....
podpis

Krystyna Janiszewska
Członek Zarządu

CZŁONEK ZARZĄDU

Janiszewska

mgr inż. Krystyna Janiszewska

.....
podpis

Barbara Stręk
Członek Zarządu

Członek Zarządu

Stręk
mgr Barbara Stręk

.....
podpis

**Podstawowe wskaźniki finansowe Banku
stan na dzień 31.12.2020 r.**

	Podstawowe wskaźniki finansowe	Poziom wskaźnika
1.	Współczynnik wypłacalności	30,57%
2.	Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	30,03%
3.	Wskaźnik kredytów zagrożonych	8,9%
4.	ROE netto ¹	1,38%
5.	ROA netto ²	0,12%
6.	Marża odsetkowa ³	1,74%
7.	Wskaźnik C/I ⁴	72,79%

¹ na podst. oceny punktowej BPS S.A. Warszawa

² na podst. oceny punktowej BPS S.A. Warszawa

³ relacja wyniku z odsetek do średnich aktywów oprocentowanych

⁴ Wskaźnik kosztów do dochodów obliczony jako relacja ogólnych kosztów administracyjnych do wyniku na działalności podstawowej łącznie z wynikiem z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

Procedury wewnętrzne regulujące proces zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie w 2020 roku

Lp.	Tytuł regulacji	Nr regulacji - Data wprowadzenia	Sposób zatwierdzenia
1	Strategia działania Banku Spółdzielczego w Pilźnie na lata 2020-2024	10/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
2	Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	16/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
3	Regulamin organizacyjny	29/2020 - 18.12.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
4	Struktura organizacyjna Banku Spółdzielczego w Pilźnie	29/2020 - 18.12.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
5	Regulamin działania Zarządu	28/2020 - 18.12.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
6	Regulamin działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie	09/2020 - 17.06.2020	Uchwała Zebrania Przedstawicieli
7	Regulamin kontroli wewnętrznej	26/2020 - 15.07.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
8	Regulamin działania Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Pilźnie	27/2017 - 17.10.2017	Uchwała Rady Nadzorczej
9	Regulamin działania Komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	27/2020 - 15.07.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
10	Polityka kapitałowa w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	19/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
11	Instrukcja sporządzania i monitorowania planu ekonomiczno-finansowego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	24/2019 - 26.03.2019	Uchwała Zarządu Banku
12	Plan ekonomiczno-finansowy	32/2020 - 21.01.2020 z późn. zm.	Uchwała Rady Nadzorczej
13	Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	20/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
14	Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	21/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
15	Instrukcja - Zasady zarządzania zmianami w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	38/2019 - 07.06.2019	Uchwała Zarządu Banku
16	Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	13/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
17	Instrukcja Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	37/2020 - 02.06.2020	Uchwała Zarządu Banku
18	Instrukcja: Zasady negocjowania kursów walutowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	24/2018 - 15.05.2018	Uchwała Zarządu Banku
19	Polityka walutowa w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	18/2019 - 11.04.2019	Uchwała Rady Nadzorczej

20	Instrukcja zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	23/2018 - 15.05.2018	Uchwała Zarządu Banku
21	Polityka inwestycyjna w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	11/2018 - 11.04.2018	Uchwała Rady Nadzorczej
22	Instrukcja zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	30/2018 - 14.06.2018	Uchwała Zarządu Banku
23	Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	22/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
24	Instrukcja Segmentacja ekspozycji i wagi ryzyka dla metody standardowej	28/2017 - 26.05.2017 z późn. zm.	Uchwała Zarządu Banku
25	Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	38/2020 - 30.06.2020	Uchwała Zarządu Banku
26	Polityka zlecania badania rocznego sprawozdania finansowego oraz innych usług Związkowi Rewizyjnemu, którego członkiem jest Bank Spółdzielczy w Pilźnie	28/2017 - 17.10.2017	Uchwała Rady Nadzorczej
27	Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	13/2018 - 11.04.2018	Uchwała Rady Nadzorczej
28	Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	42/2020 - 30.06.2020	Uchwała Zarządu Banku
29	Polityka bezpieczeństwa informacji w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	8/2018 - 11.04.2018	Uchwała Rady Nadzorczej
30	Instrukcja bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	39/2020 - 30.06.2020	Uchwała Zarządu Banku
31	Instrukcja zarządzania Incydem Bezpieczeństwa w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	49/2018 - 13.12.2018	Uchwała Zarządu Banku
32	Instrukcja: Procedura obsługi łącza serwisowego	51/2017 - 29.11.2017	Uchwała Zarządu Banku
33	Polityka bezpieczeństwa w zakresie usług płatności internetowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	24/2019 - 16.07.2019	Uchwała Rady Nadzorczej
34	Polityka bezpieczeństwa danych osobowych Banku Spółdzielczego w Pilźnie	23/2019 - 16.07.2019	Uchwała Rady Nadzorczej
35	Polityka zarządzania ryzykiem powierzenia czynności podmiotom zewnętrznym	7/2015 - 15.01.2015	Uchwała Rady Nadzorczej
36	Polityka zarządzania ryzykiem modeli w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	9/2018 - 11.04.2018	Uchwała Rady Nadzorczej
37	Regulamin rozpatrywania skarg/reklamacji klientów Banku Spółdzielczego w Pilźnie	37a/2020 - 24.06.2020	Uchwała Zarządu Banku
38	Instrukcja zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	27/2017 - 09.05.2017	Uchwała Zarządu Banku
39	Instrukcja przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	52/2018 - 28.12.2018	Uchwała Zarządu Banku
40	Ocena ryzyka Banku Spółdzielczego w Pilźnie w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu	2/2019 - 11.01.2019	Uchwała Zarządu Banku
41	Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	12/2018 - 11.04.2018	Uchwała Rady Nadzorczej

42	Polityka zgodności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	25/2020 - 15.07.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
43	Strategia w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwany (NPE) w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	27/2019 - 19.12.2019	Uchwała Rady Nadzorczej
44	Instrukcja zarządzania wierzytelnościami trudnymi w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	41/2020 - 30.06.2020	Uchwała Zarządu Banku
45	Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	56/2020 - 03.09.2020r.	Uchwała Zarządu Banku
46	Regulamin Zasady stosowania indywidualnych warunków i cen produktów bankowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	30/2017 - 17.10.2017	Uchwała Rady Nadzorczej
47	Regulamin podejmowania decyzji kredytowych	44/2017 - 11.10.2017	Uchwała Zarządu Banku
48	Instrukcja Zasady monitoringu ekspozycji kredytowych i przeglądu zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	33/2020 - 08.05.2020	Uchwała Zarządu Banku
49	Polityka handlowa Banku Spółdzielczego w Pilźnie	17/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
50	Polityka kadrowa	9/2019 - 11.04.2019	Uchwała Rady Nadzorczej
51	Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w BS	22/2019 - 16.07.2019	Uchwała Rady Nadzorczej
52	Polityka ładu korporacyjnego	11/2015 - 28.05.2015	Uchwała Zebrania Przedstawicieli
53	Regulamin wynagradzania pracowników	74/2020 - 17.12.2020	Uchwała Zarządu Banku
54	Regulamin wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie	25/2017 - 17.10.2017	Uchwała Rady Nadzorczej
55	Zasady rachunkowości w BS w Pilźnie	66/2019 - 31.12.2019	Uchwała Zarządu Banku
56	Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie	15/2020 - 16.04.2020	Uchwała Rady Nadzorczej
57	Polityka unikania konfliktu interesów	73/2020 - 17.12.2020	Uchwała Zarządu Banku
58	Instrukcja zarządzania kadrami	11/2019 - 26.03.2019	Uchwała Zarządu Banku
59	Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu	8/2020 - 16.04.2020 z późn. zm.	Uchwała Rady Nadzorczej
60	Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej	1/2020 - 17.06.2020	Uchwała Zebrania Przedstawicieli
61	Regulamin wyboru Rady Nadzorczej	10/2020 - 17.06.2020	Uchwała Zebrania Przedstawicieli